

FEBRUARI 2000 Jaargang 4 nr. 2

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

TREKING BOB PATER

Bob PATER

EEN VLIAGER DIE NIET OPGING

De inwoners van de rand konden hun oren amper geloven toen minister van Vervoer Isabelle Durant net voor nieuwjaar knopen doorhakte en besliste om vanaf 2003 een nachtelijk vliegverbod uit te vaardigen voor de luchthaven van Zaventem. Haar ingreep 'in het belang van de volksgezondheid', werd echter een vlieger die niet meteen opging. De Ecolo-excellentie werd immers publiekelijk tot de orde geroepen.

Hoewel minister Durant er fijntjes van uitging dat 'ook voor de liberalen volksgezondheid belangrijk is', moest ze vooral bij de liberalen spitsroeden lopen, al wisten sommige liberale mandatarissen uit de rand niet goed op welk been dansen. Zei burgemeester Francis Vermeiren van Zaventem immers niet dat 'mevrouw Durant een moedige beslissing had genomen', er evenwel onmiddellijk aan toevoegend dat die beslissing 'geen oplossing biedt'? Volgens de Zaventemse burgervader zou een nachtelijk vliegverbod tussen één en vijf uur 'de mensen voor de aap houden'. 'Ik wil dat mijn mensen de hele nacht slapen', aldus Vermeiren die zich sterk maakt dat de geluidshinder via technologische oplossingen beperkt kan worden. Pas als dat niet mogelijk is moeten de nachtvluchten verboden worden.

Kwadratuur van de cirkel

De beslissing van de Ecolo-minister is geen steen in een rimpelloze vijver, want daarvoor sleept de discussie over de geluidsoverlast van Zaventem, lees over de nachtvluchten, te lang aan. De demarche van Durant is wel het breekijzer om dat dossier open te breken. Met haar optreden heeft Durant de geest uit de fles gelaten en iedereen voor zijn verantwoordelijkheid geplaatst; Niet alleen de politici maar ook en vooral het koerierbedrijf DHL en BIAC, de exploitant van de luchthaven. In de regering vochten de groenen en de liberalen een flink robber-tje om niet te zeggen dat ze volwassen ruzie maakten. Ruzie was er inderdaad en verklaringen met grote woor-

FOTO: VATHIER, DE SNEEVAEREN

den over gezondheid, kwaliteit van de leefomgeving, economische rendabiliteit, tewerkstelling of andere, volgden elkaar in een hels tempo op. Het leek erop of de belanghebbenden, met het economisch het ergst getroffen koerierbedrijf DHL en de actiegroepen van de omwonenden zoals 'Wakker Tervuren' als belangrijkste spelers, de kwadratuur van de cirkel zochten. Om de golven te bedaren werd het probleem naar een werkgroep geschoven. Gezichtsverlies voor minister Durant, zoveel is duidelijk, omdat ze deze slag had verloren maar of ze ook de oorlog zal verliezen, is minder zeker.

In de discussies, die soms neigden naar een hetze, waren platte demagogie, drogredenen of zelfs chantage nooit ver weg. Jammer, want het dossier verdient een ernstige en serene aanpak én een beslissing. Het zal moeten blijken of drie weken voldoende waren om een aanvaardbaar compromis uit te werken.

Verstopper-tje spelen

Rond de luchthaven van Zaventem is de jongste jaren al veel en nuttig studiewerk verricht, vooral dan over de globale leefbaarheid. Burgemeester Vermeiren van Zaventem wees al op het overleg dat gebeurde onder voorzitterschap

van gouverneur Lodewijk De Witte van Vlaams-Brabant. De toespraak die de gouverneur op 29 september 1998 hield bij de opening van de

Een luchthavenbeleid moet ook een beleid zijn om de hinder te beperken

provincieraad was integraal gewijd aan de problematiek van Zaventem met de contouren van een (master-)plan. Hoewel zijn toespraak veel verder reikte, merkte de gouverneur op dat men verstopper-tje blijft spelen met metingen en studies over geluidshinder. 'Nochtans zal een luchthavenbeleid in de toekomst ook een beleid moeten zijn om de hinder te beperken', zo stipte De Witte aan. Volgens hem moet er een 'beter evenwicht komen tussen de economische ontwikkeling en de gevolgen hiervan op de leefbaarheid voor de omwonenden.' Geen 'kretologie' maar duidelijke en evenwichtige taal. De oplossing voor het probleem van de nachtvluchten kan alleen globaal zijn, met aandacht voor leefbaarheid en volksgezondheid: leefbaarheid voor een luchthaven maar ook voor de omwonenden en een hele regio. De opdracht van de werkgroep was dus niet gering, met als cruciale vraag: hoe passen pleitbezorgers van een actieve welvaartsstaat volksgezondheid in hun concept in?

Johan Cuppens

L'actualité à Zaventem

Si la ministre Isabelle Durant, qui a décrété juste avant la fin de l'année l'interdiction des vols nocturnes à l'aéroport de Zaventem, a été rappelée à l'ordre, son initiative n'en a pas moins mis chacun devant ses responsabilités: les politiciens, mais aussi l'entreprise de courrier-express DHL et la société BIAC, exploitante de l'aéroport. Afin d'apaiser les discussions, le problème a été transmis à un groupe de travail. La discussion ne peut être que globale et concilier les impératifs de santé et de viabilité, pour l'aéroport, mais aussi pour les riverains et pour toute la région. Affaire à suivre, sans aucun doute...

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAIRE

- Ik heb geen totaalverbod op nachtvluchten opgelegd, maar enkel een 'staakt-het-vuren' bedongen tussen één en vijf uur 's nachts. (federal minister van Verkeer Isabelle Durant in De Morgen)
- De keren dat ik 's morgens nog in de slaapkamer wakker word, zijn op een hand te tellen. Ook andere buurtbewoners hier wijken 's nachts uit naar hun kelder. En wie geen kelder heeft, heeft daar ferm spijt van. (An Devos uit Tervuren in Het Nieuwsblad)
- Elke nacht word ik wakker van het vliegtuiglawaai. (Luc Coene, kabinetschef van premier Verhofstadt en inwoner van Tervuren in De Morgen)
- Ze kunnen nog altijd 'in den dag' slapen zoveel als ze willen, de kankeraars en de kakmadammekes die bij de EG zitten. Lawaai heb je toch overal. (een werknemer van DHL in De Morgen)
- Iedereen bij BIAC is er zich van bewust dat we de nachtrust van de bevolking moeten respecteren. (BIAC-directeur Marc Duyck in De Morgen)
- Al jaren wordt het recht op een normale nachtrust in de omgeving van Zaventem met voeten getreden. Nu eens met het argument dat er belangrijke economische belangen op het spel staan, dan weer met de hooghartige dooddoener dat geluidshinder 'subjectief' is. (burgemeester Chris Toes van Kortenberg in Het Nieuwsblad)
- Onze klanten willen nu eenmaal hun pakjes pas om vijf uur 's avonds afleveren en eisen dat ze voor negen uur 's ochtends bij de geadresseerde worden geleverd. Dus moeten we in het holst van de nacht vliegen. Er zit niks anders op. En als we niet kunnen vliegen vanuit Zaventem, dan moeten we delokaliseren en staan er 6000 banen op de helling. (DHL-baas Rob Kuypers in De Morgen)
- Wij willen blijven vliegen, niet buitenvliegen. (spandoek in de betoging van DHL-werknemers in Brussel op 14 januari l.l.)
- Het moet maar eens gedaan zijn dat DHL de wet dicteert. (Dolf Cauwelier van Wakker Tervuren in Het Nieuwsblad)
- Zal de economische groei in gevaar gebracht worden als een pakketje van DHL drie uur later aankomt en de slaap van de omwonenden daarmee gevrijwaard blijft? (politiek secretaris Philippe Defeyt van Ecolo in De Morgen)
- Bedrijven als DHL schuiven de maatschappelijke kost van hun onderneming af op de samenleving. Wij betalen de gezondheidsproblemen van de omwonenden in Zaventem. (...) Als bedrijven dergelijke kosten zelf zouden moeten dragen, zouden ze geen nachtvluchten boven Zaventem meer uitvoeren. (id.)
- Andere, Vlaamse bedrijven zijn decretaal verplicht een groenbuffer rond hun fabriek aan te leggen. De groenbuffer van DHL zit in de lucht, maar dat bedrijf wentelt alle maatschappelijke kosten af. (politiek secretaris Jos Geysels van Agalev in De Morgen)
- Iemand moest de steen in de kikkerpoel gooien. Minister Durant heeft het gedaan. Haar besluit, waarvan de meest delicate bepalingen niet voor 2003 van kracht worden, is een kans die met beide handen moet worden gegrepen. (ABVV-voorzitter Michel Nollet in De Nieuwe Werker)
- De socialisten hebben jaren geijverd voor 8 uur werken per dag, nu ijveren we voor 8 uur slapen. Het lawaai moet drastisch omlaag tussen 23 uur en 7 uur. (Vlaams SP-parlementslid Bruno Tobback in Het Nieuwsblad)
- Het staaltje spektakel dat minister Durant opvoert, lost het totaalprobleem van de luchthaven van Zaventem niet op. Met de stroom van reacties op dat voorstel wordt Isabelle Durant nu als een martelaar opgevoerd. Zij is de Jeanne d'Arc van de ecologie en alle anderen zijn slechteriken. (SP-voorzitter Patrick Janssens tijdens een nieuwjaarsreceptie in Sint-Niklaas)

Winkel te koop 4

Op steeds meer winkelpanden in de rand prijkt het plakkaat Te Huur of Te Koop. De torenhoge prijzen die de eigenaars voor een winkelruimte durven vragen zijn er voor menige middenstander te veel aan, met leegstand tot gevolg.

Zaventem tussen Doel en Silicon (3) Een gesprek met burgemeester Francis Vermeiren 8

FiguranDten 10

Vroeger was ze danseres, nu is ze cineaste en schrijfster. 'Zo gaat dat als je aan recyclage doet', zegt Lydia Chagoll, die sinds enkele maanden ook eredoctor is van de Vrije Universiteit van Brussel.

Vlaanderen moet dringend werk maken van zijn internationaal imago 14

Bioboeren winnen veld 16

Brussel 2000; Bruisende stad in de maak 23

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

E N O O K N O G

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • FEBRUARI IN DE RAND 12

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN HUIZEN EN TUINEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.

Hoofdredactie: Henry Coenjaarts

Eindredactie: Geneviève Ostyn

Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel

Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele

REDACTIEADRES:

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, randkrant@ping.be

Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

VAN HOREN ZEGGEN

Randgemeenten in toenemende mate geconfronteerd met leegstand

Wie gewend is zijn boodschappen te doen in de eigen gemeente of in een naburige gemeente, kan er niet naast kijken; Steeds meer winkelpanden in de rand komen leeg te staan. Kleine winkels worden opgeslorpt door grote winkelketens of gaan over de kop omdat de klanten de grote winkelcentra in de stad verkiezen. Ook de torenhoge huurprijzen die voor een winkel worden gevraagd zijn er voor menig middenstander te veel aan, met indrukwekkend veel leegstand als logisch gevolg.

In Sint-Genesius-Rode staan meerdere winkels in de dorpskom al maanden leeg. 'Ruim 30.000 frank huur voor een piepkleine winkel, dat is véél als je dat als zelfstandige elke maand op tafel moet leggen', zegt een plaatselijke winkelierster. 'Daar komen trouwens nog heel wat andere kosten bij: verwarming en verlichting, een dure verzekering voor het gebouw en de inboedel, met daarbovenop nog eens de hoge sociale lasten. Je moet dus al erg veel verkopen om nog wat over te houden. Tot 25.000 frank huur per maand is nog haalbaar, maar nu durven sommige eigenaars al 35.000 frank vragen. Dat is veel om op te brengen. Geen wonder dat hier zoveel winkelpanden blijven leegstaan.'

Laks bestuur

De gemeentelijke overheid doet volgens de plaatselijke middenstanders ook veel te weinig om het centrum van Rode aantrekkelijk te maken voor het winkelende publiek. Er is een armtierige straatverlichting, de verkeersveiligheid laat, vooral omwille van de veel te

'Geen wonder dat zoveel winkels blijven leegstaan als ze 35.000 frank huur per maand vragen'

smalle voetpaden, ernstig te wensen over en de straten worden slecht onderhouden. Van één van 's lands rijkste gemeenten zou men beter mogen verwachten! De verwaarlozing maakt het oude dorp als vestigingsplaats voor beginnende handelaars dan ook vrij onaantrekkelijk. Sommige ontevreden handelaars schrijven de lakse houding van het gemeentebestuur toe aan communautaire onwil. 'Sinds de Franstalige meerderheid aan de macht is, zijn het barre tijden voor Vlamingen', zegt de winkelierster die uit vrees voor zere tenen haar naam liever niet vermeld ziet staan. 'Rode heeft twee winkelkernen: één in de villawijk aan de Espinette, dichtbij de Waterlooesteenweg, waar hoofdzakelijk Franstaligen wonen. Die buurt wordt regelmatig onder handen genomen. Er wordt veel minder gedaan voor de handel die in het oude dorp rond de kerk is geconcentreerd, waar veel Vlaamse winkeliers zijn en veel Vlamingen komen shoppen.'

Donkere wolken

Leegstand lijkt in Groot-Beersel iets minder een probleem. In de oude

Alsembergse dorpskern is er zelfs helemaal geen sprake van. Integendeel, er zijn maar weinig winkels en bijkomende commerciële ruimte laat eindeloos op zich wachten. Dat is een doorn in het oog van menig handelaar en restauranthouder. Al jaren hangen er duistere wolken boven een groot stuk van het Winderickxplein dat in handen zou zijn van een

geheimzinnige 'Zwitserse groep', eveneens eigenaar van de Volvo-site die al even lang stuurloos staat te verkommeren. Voor beide sites werden grootsse, maar weinig realistische plannen voorgelegd, zoals bijvoorbeeld een project voor een immens groot shoppingcentrum dat echter een te grote verkeersdruk zou leggen op de al erg belaste verkeersaders in de streek. De gemeente hield daarom de boot af, maar de onderhandelingen blijven duren.

Prijzig

Wie in de Noordrand een winkel wil huren of kopen, wacht in tegenstelling tot elders in de regio een lange en moeilijke zoektocht.

In Vilvoorde leerde een rondvraag bij verschillende immobiliënmakelaars dat er nauwelijks nog winkelruimtes te huur of te koop zijn. In de Zennestad staan wel nog fabrieksruimten -zoals een groot deel van de voormalige Renault-fabriek- leeg, maar die zijn niet geschikt voor kleinhandelszaken. Ook in Grimbergen blijkt het niet eenvoudig om winkelpanden te vinden. De winkels die nog te huur zijn via vastgoedmakelaars zijn op één hand te tellen. De faciliteitengemeente Wemmel vormt de uitzondering op de regel. Daar zijn wel nog winkelpanden te koop of te huur. Aan het nieuwe Marktplein is ruimte voor 19 winkels; Er vestigden zich al negen handelszaken die 13 panden huren of gekocht hebben. Zes win-

kels staan er al maanden te koop of te huur. Niet echt verwonderlijk; Om een plaatsje te verwerven op het riante plein moeten kopers en huurders diep in de beurs tasten. Voor 125 m² wordt per jaar 627.000 frank huur gevraagd, of 52.250 per maand. Wie een winkel wil kopen moet het tienvoudige van de jaarlijkse huurprijs betalen, wat neerkomt op 6.270.000 frank voor de kleinste winkel.

Eethuisjes in opmars

In de bedrijvengemeente Machelen zijn er ook nauwelijks leegstaande winkelpanden. In de dorpskern zijn op één na alle winkelruimtes ingenomen. 'We hebben hier nogal wat jonge zelfstandigen', zegt voorzitter Jos De Galaen van de handelaarsvereniging. 'Vaak nemen die jongeren de goed draaiende zaak van hun ouders over'. Een opvallende trend is dat nieuwe handelaars die zich in de gemeente vestigen geneigd zijn van bij de start hun winkelpand te kopen, wat de kosten drukt en het doorzettingsvermogen van de uitbater in de hand werkt. De laatste jaren hebben zich in Machelencentrum ongeveer tien jonge zelfstandigen gevestigd.

Ook het centrum van Zaventem blijft gespaard van de toenemende leegstand van handelspanden. Helga Vercruyse, voorzitter van de handelaarsvereniging van de Stationsstraat wijst erop dat je Zaventem eigenlijk moeilijk kunt vergelijken met de meeste andere gemeenten in de rand. Door de vele bedrijven in de directe omgeving verandert het aanbod in de straat. De winkels die er zijn draaien goed, maar al maar meer panden worden omgevormd tot eethuisjes en restaurants voor een snelle hap.

Klein is onrendabel

In de Zaventemse deelgemeente Sterrebeek heeft de middenstand minder reden tot juichen. Echt veel panden staan er nog niet leeg, maar de jongste tijd komen er in versneld tempo toch enkele ruimtes vrij. 'Kleine, zelfstandige winkeliers moeten, zoals overal, het loodje leggen voor grote ketens', zegt Dolf Peeters, secretaris van de Vereniging van Zelfstandigen. 'De winkelcentra in de dorpskernen worden daardoor bedreigd. Kenmerkend voor het centrum van Sterrebeek was dat hier veel bankfilialen waren. Ten gevolge van de fusie

FOTO: RASHEL VERHEIJEN

van een aantal banken zijn recent zes panden leeg komen te staan. Binnenkort volgen er nog drie.'

Veel van die leegstaande ruimtes worden overigens ingepalmd door immobielkantoren die zo dus al dan niet noodgedwongen in hun eigen 'koopwaar' trekken. 'Wat we moeten doen om die leegstand tegen te gaan of op te lossen weten we niet precies', geeft Dolf Peeters toe.

Volgens Peeters zitten veel randgemeenten bovendien geprangd tussen Brussel en Leuven en geven veel mensen er de voorkeur aan om in die steden te gaan winkelen. 'Sterrebeek heeft wel een gezellig winkelcentrum, maar het is veeleer een slaapgemeente met veel inwoners van elders die geen contact hebben met de andere bewoners die niet geïntegreerd zijn en dus ook niet winkelen onder de kerktoren.'

Een echte kwaal

Ook in Tervuren maakt men zich zorgen, temeer omdat de gemeente zich meer en meer wil gaan manifesteren als toeristische trekpleister. 'De dagjesmensen die naar hier komen willen meer dan alleen maar een bezoekje brengen aan het park, het arboretum of het Museum, ze willen ook hun natje en droogje', zegt Marleen Vandeplas van de plaatselijke VVV. Zij vindt het in dat verband heel jammer dat Het Vagevuur, een majestueuze herberg in het centrum, al maanden op een huurder of een koper wacht. De leegstand in handelszaken treft vooral de Brusselsestraat. 'Dat is te wijten aan verschillende factoren, zoals mensen op jaren die uit de zaak stappen', zegt burgemeester Lea

Foccaert. De burgemeester geeft toe dat de 'verhuur- of verkoopprijzen misschien wat aan de hoge kant liggen en dat eigenaars bedragen vragen die startende middenstanders of kleine bedrijfjes niet kunnen ophoesten'.

Middenstandschepen Patrick Demaerschalk van Hoeilaart vindt de leegstand van handelszaken een echte kwaal. 'De oorzaak ligt bij de prijzen die men durft vragen', oordeelt hij. 'Vooral in het centrum waar we hele linten van winkels hebben is de leegstand catastrofaal. We hebben al enkele keren moeten vaststellen dat men van het niet verkochte of verhuurde winkelpand weer een gewoon woonhuis maakt, waardoor het lint van winkels onderbroken wordt. We hebben het probleem al besproken in de Middenstandsraad, maar een pasklare oplossing ligt niet voor het grijpen. Op dit ogenblik onderzoeken we de mogelijkheid om via een Bijzonder Plan van Aanleg te laten bepalen dat winkelruimtes op bepaalde plaatsen geen andere bestemming mogen krijgen.'

Lieven De Clercq, voorzitter van de Middenstandsraad van Overijse, zegt dat de kaarten in zijn gemeente enigszins anders liggen. 'We kunnen niet ontkennen dat de prijzen ook bij ons de pan uitrijzen, maar in het segment van de kleinere winkelruimtes is er nog steeds meer vraag dan aanbod. Dat heeft wellicht te maken met de uitgestrektheid van onze gemeente en met de aanwezigheid van meerdere winkelcentra.'

**Willy Fluyt, Joris Herpol,
Marleen Teugels, An Van hamme**

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

BEERSEL DILBEEK

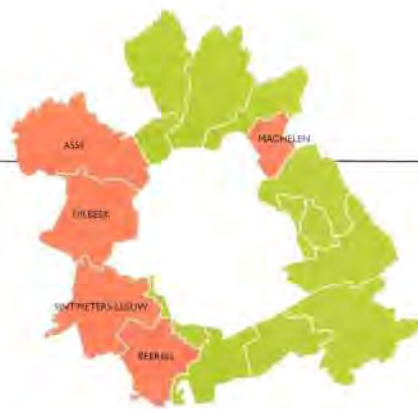
Werkende ouders, zieke kinderen

In september vorig jaar startte Opbouwwerk Haviland in het Pajottenland met een opvangdienst voor zieke kinderen. Het project heeft veel succes en het aantal aanvragen blijft stijgen. 'De formule van de opvangdienst is eenvoudig. Ouders die uit werken gaan en wiens kind plots ziek wordt, kunnen bellen naar onze dienst. Wij sturen een begeleider aan huis die op het zieke kind komt passen', legt coördinator Leen De Wolf uit. Het personeel van de opvangdienst werd gere-

kruteerd uit kinderclubs en kreeg een specifieke opleiding voor de opvang van zieke kinderen. Ouders kunnen een beroep doen op de

dienst voor maximum tien uur per dag en dat gedurende maximum vijf opeenvolgende dagen. Afhankelijk van het aantal uren schommelt de prijs tussen tweehonderd en vierhonderd frank. Momenteel kunnen inwoners van twaalf gemeenten in het Pajottenland opvang voor een ziek kind aanvragen. 'Beersel, Bever, Dilbeek, Gooik, Herne, Lennik, Londerzeel, Merchtem, Opwijk, Pepingen, Roosdaal en Ternat sloten al een contract af met Opbouwwerk Haviland. Ouders uit

andere gemeenten in de regio Pajottenland kunnen voorlopig geen beroep doen op onze opvangdienst. Zij kunnen het best hun gemeentebestuur aansporen om met ons contact op te nemen', raadt Leen De Wolf aan.

Voor meer informatie kunt u terecht op het nummer 02/466.18.68

TD

MACHELEN

Beaulieu blijft aanslepen

De impasse in het dossier van het kasteel Beaulieu in Machelen duurt voort. De Vlaamse overheid en de erfpachthouder NV Beaulieu raken het niet eens over de bestemming van het kasteel. Zolang de NV Beaulieu niet de zekerheid krijgt dat er kantoren mogen ko-

men, wil ze van geen kosten horen. Concrete restauratieplannen zijn er dus nog steeds niet. Het enige goede nieuws is dat de broodnodige instandhoudingswerken aan het kasteel eindelijk van start zijn gegaan. 'Dat is al een stap vooruit, maar zeker niet voldoende. Het

gebouw is zeer dringend aan ingrijpende werken toe. Spijtig genoeg weigert de erfpachthouder halsstarrig om iets te ondernemen', zegt Roger De Wulf, burgemeester van Machelen. Momenteel onderzoekt de Vlaamse regering hoe, langs juridische weg, de erfpacht van de NV Beaulieu verbroken kan worden. Pas dan kan de overheid zelf met de

restaurantie beginnen. 'Ik hoop dat er tegen eind februari een oplossing uit de bus komt. Het spelletje heeft lang genoeg geduurd', meent De Wulf.

Het aftakelingsproces van het kasteel houdt namelijk geen rekening met politieke en juridische verwickelingen.

TD

DE RAND

Ruggensteuntje voor Nederlandstalig basisonderwijs

Lagere schoolklassen en kleuterklasjes waar 40 à 50% van de kinderen anderstalig zijn, het is geen uitzondering in de rand. Niet verwonderlijk dus dat de schooldirecties een speciale omkadering en bijkomende middelen vragen. De provincie Vlaams-Brabant werkt sinds 1997 samen met het Steunpunt NT2 (Nederlands Tweede Taal) van de Leuvense universiteit om de lagere scholen in de rand extra ondersteuning te geven. Vorig jaar werd die steun uitgebreid tot de kleuterscholen. Ook dit jaar weer trekt de provincie 3 miljoen frank uit ten

behoefte van het onderwijs in de rand. Die ondersteuning is gericht op een verhoging van de taalvaardigheid van alle leerlingen en zeker niet alleen op die van de anderstalige leerlingen. Momenteel wordt rechtstreekse vorming gegeven aan 15 scholen in de rand. Daarnaast wordt een specifiek vormingspakket ter beschikking gesteld van scholen die veel anderstalige leerlingen tellen en wordt hulp geboden bij het creëren van een 'leesrijk schoolklimaat' door het organiseren van allerlei leesbevorderende activiteiten.

HC

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

ZELLIK

(Nog) geen geld voor andersvalidencentrum

FOTO: PASCAL VIGNERON

De bouw van een nieuw centrum voor vrijetijdsbesteding voor andersvaliden in Zellik is uitgesteld. De plaatselijke KVG had gerekend op 5,5 miljoen finan-

ciële steun van de provincie Vlaams-Brabant. Tegen alle verwachtingen in wordt die provinciale toelage voorlopig niet toegekend. De aanvraag zou niet reglementair verlopen zijn. 'Het is nu wachten op de begrotingswijziging van april om als nog de toelage te krijgen. We hadden gehoopt dit jaar nog te kunnen beginnen met de bouw van het nieuwe recreatiecentrum voor mindervaliden. Die kans is nu heel klein geworden', aldus projectverantwoordelijke Veerle Goossens.

TD

VLAAMS-BRABANT

Pilootproject kankerpreventie

Na eerdere preventieacties rond de opsporing van baarmoederhalskanker en borstkanker, lanceert de provincie Vlaams-Brabant dit voorjaar een campagne voor het opsporen van prostaatkanker. Doelgroep van deze actie zijn mannen tussen 50 en 70 jaar. Zij zullen een brief krijgen van de provincie waarin ze aangemoedigd en gemotiveerd worden om de huisarts te raadplegen voor een bloedonderzoek met een PSA-bepaling waarbij PSA staat voor Prostaat Specifiek Antigeen.

Via dat eenvoudig, pijnloos onderzoek kan een aantal kankers vroegtijdig opgespoord worden en tijdig behandeld. Het gaat om een pilootproject dat de mannen wil sensibiliseren. De actie loopt in samenwerking met het Leuvens Universitair Centrum voor Kankerpreventie. In het volgende nummer spreekt RandKrant met gedeputeerde Lieve Eeckelaers over het preventief beleid van de provincie en de weerstand die ze daarbij merkwaardig genoeg ondervindt.

GO

SINT-PIETERS-LEEUEW

Een bos voor 2020

Het vroegere voetbalveld van SK Leeuw heeft een nieuwe bestemming gekregen. Het terrein langs de Brusselbaan wordt een speelbos. In december vorig jaar werden 84 grote bomen aangeplant door de leerlingen van de Leeuwse scholen en kinderdagverblijven. Vierduizend kleinere bomen en struiken moeten nog geleidelijk worden geplant op het terrein. 'Inwoners van Sint-Pieters-Leeuw die geen tuin hebben kun-

nen iedere eerste zaterdag van januari, februari, maart en april tussen 9 en 12 uur samen met een deskundige hun eigen boompje planten. De boompjes zijn gratis te verkrijgen in vijf verschillende Leeuwse tuinentra's', legt schepen Martin Schoukens uit. Als alle groen is geplant, wordt het terrein afgesloten voor het publiek. Het bos zal zo de kans krijgen om zich in alle rust te ontwikkelen tot rond het jaar 2020.

TD

FOTO: PASCAL VIGNERON

DE TIARA VAN DIEGEM

Menigeen heeft zich ongetwijfeld al het hoofd gebroken over de herkomst van die eigenaardige stenen kerktoerenspits van Diegem. Hoewel de kerk is toegewijd aan de H. Katharina, zou de verering voor de H. Cornelius, die aange-roepen wordt tegen allerlei kwalen zoals stuipen, kinkhoest, jicht, vallende ziekte, daar iets mee te maken hebben. De toren kwam er in 1654 in de plaats van een andere, gewone toren. Hij werd opgetrokken op initiatief van de

toenmalige pastoor Joannes Van der Eycken, die meer dan 45 jaar lang pastoor van Diegem is geweest en die een bijzondere verering had voor Sint-Cornelius, paus en martelaar. Het verhaal gaat dat hij een toren wilde in de vorm van een pauselijke tiara. De drie omlappers vormden de kronen; een aantal vensters moesten ovaal en andere rechthoekig zijn en de kijkaten moesten de edelstenen van het pauselijk hoofddekseel verbeelden. Dit idee was alleen uitvoerbaar door witte natuursteen te gebruiken en het was voor de bouwmeester een heel huzarenstuk om deze stenen, achtkantige toren op een vierkantige onderbouw te plaatsen.

In 1943 gaf de Duitse overheid uit militaire overwegingen het bevel de torenspits af te breken. Gelukkig kon bedongen worden dat dit steen per steen zou gebeuren. Hoewel men hiervoor slechts één maand tijd kreeg, werd het werk tot een goed einde gebracht. Elke steen werd met het oog op een mogelijke wederopbouw precies genummerd en zorgvuldig bewaard. Meteen na de oorlog werd het plan opgevat de toren herop te bouwen. Dit huzarenstukje werd beëindigd in 1951 en sindsdien pronkt de tiara als tevoren.

Maurits Wynants

FOTO: PASCAL VIGNERON

Burgemeester Francis Vermeiren:

'Zaventem krijgt te weinig terug voor zijn bijdrage aan de Vlaamse welvaart'

Francis Vermeiren is sinds 1982 burgemeester van Zaventem. In die 19 jaar steeg het aantal bedrijven in Zaventem van 283 naar meer dan 1700. Natuurlijk is dat voor een deel toe te schrijven aan de gunstige ligging van de gemeente en aan de aanwezigheid van de luchthaven, maar het industriële verleden en het dynamisme van de bevolking zijn minstens even belangrijke factoren in de successtory van Zaventem vindt burgemeester Vermeiren.

Zaventem is van oudsher een industriegemeente, vertelt de burgemeester. De vele watermolens op de Woluwe verschaften vanaf het begin van de 19de eeuw de energie voor de nijverheid. In twee grote leerlooierijen aan de Woluwe werkten meer dan 10.000 arbeiders, er waren papierfabrieken, een wattenfabriek. Vermeiren: 'Werknemers en patroons werkten hier goed samen. De werknemers dachten mee, namen initiatief en de patroons deden veel terug. Hector Henneau was directeur van een van de leerlooierijen én burgemeester van 1912 tot 1939. Hij bouwde vele sociale woningen, bezorgde de mensen water in huis - een echte luxe toen - legde riolen en wegen en gaf Zaventem zijn eigen elektriciteitscentrale. Het succes van het huidige Zaventem danken we grotendeels aan dat industriële verleden. De dynamiek van toen en de inzet van de mensen zijn gebleven en initiatief wordt niet geschuwd. Maar liefst 4500 mensen werken hier in de horeca, dat is enorm. Er zijn ook tal van kleine bedrijven: schoonmaakbedrijfjes, ruitwassers, noem maar op... Zaventem is meer dan de luchthaven, er is ook de bevolking die op de kansen heeft ingespeeld.'

- U bent het er dus niet mee eens dat Zaventem alles te danken zou hebben aan zijn ligging en in die zin slapend rijk werd?

Vermeiren Uiteraard biedt de ligging enorme pluspunten: vlakbij de hoofdstad, goede wegen, het spoor, de luchthaven. Maar daarnaast is er ook het feit dat de mensen vergroeid zijn met dat industriële verleden en dat ze de expansie veel makkelijker geslikt hebben. In onze gemeente moeten we voortdurend economie en ecologie met elkaar proberen te verzoenen. Dat is

FOTO: MARIE DE BRUGELARE

onze moeilijkste opdracht en daarin zijn we mijns inziens tot nu toe geslaagd. Dat is niet mijn verdienste maar die van de burgers: zij hebben dit aanvaard. Het voordeel van het aantrekken van al die activiteiten is dat we de bevolking ook iets kunnen aanbieden.

- Zoals?

Vermeiren We hebben een zeer moderne brandweerkazerne, inclusief de modernste ambulancedienst van het land. Als u nu een hartinfarct krijgt, dan garandeer ik dat er binnen de minuut een A1-verpleger is die kan beginnen met de reanimatie. Zo hebben we al tientallen mensen het leven gered. Met de aanleg van verschillende wachtbekkens hebben we een einde

gemaakt aan de altijd weerkerende overstromingen in Zaventem. We hebben, samen met Roeselare, het laagste werkloosheidscijfer van België: 5 tot 6 pct. We beschikken over 15 voetbalvelden, 21 tennisvelden en een van de mooiste zwembaden van het land, jaarlijks goed voor 400.000 bezoekers, en dat voor een gemeente met 27.000 inwoners. Zaventem heeft dat kunnen realiseren omdat de toevloed van bedrijven ons geen windeieren heeft gelegd. Men moet niet jaloers zijn op onze rijkdom. Ik vind het maar logisch dat de mensen hier meer krijgen dan elders want ze moeten ook leven met de minder prettige aspecten van de aanwezigheid van zoveel bedrijven in hun gemeente.

- U hebt niet het gevoel dat er een breed verzet is tegen het huidige beleid.

Vermeiren 95% van de mensen staat er min of meer achter, 5% verzet zich en ik ben blij dat die er zijn. Ze bieden een gezond tegengewicht.

Het haalbare en aanvaardbare

In de analyse van de burgemeester is Zaventems' prestatie dus het resultaat van een collectieve inspanning: de bereidheid van de bevolking om tussen de auto's en de bedrijven, het lawaai en het beton te leven. Vraag blijft of de overheid wel voldoende heeft gedaan om de negatieve gevolgen van de industriële expansie op te vangen en/of correct te verdelen. Vermeiren vindt alvast dat Zaventem op dat vlak te weinig terugkrijgt voor zijn bijdrage aan de Vlaamse welvaart.

Vermeiren We stellen 40.000 mensen tewerk op ons grondgebied. Voeg daar de 25.000 van de luchthaven bij, plus de toelevering in de wijde omgeving en je komt op een totaal van 115.000 mensen die werken dankzij Zaventem. Dat is na Antwerpen de belangrijkste bijdrage aan de Vlaamse economie. Ik vind dat we daarvoor karig beloond worden door de hogere

overheid. Een betere infrastructuur zou de streek moeten ontlasten. U schreef in uw vorige artikel terecht dat Zaventem één grote sluiproute is. Dat ligt onder meer aan het feit dat er nooit goede verbindingen met de luchthaven zijn gekomen.

- Volgens de nieuwe gewestplanwijziging komen er nog 60 hectaren bedrijfsgrond bij in Zaventem. Is dat wel een goed idee?

Vermeiren Ik wil me daarover nog niet uitspreken. Ik zal zien welke de bezwaarschriften zijn en dan het dossier beoordelen. Feit is dat we oog moeten hebben voor het haalbare en het aanvaardbare, en dat we aandringen op een betere mobiliteit. In de dis-

'De rand moet zichzelf niet altijd in een slecht daglicht plaatsen, want dan zullen de Vlamingen nooit naar hier komen'

cussie wordt zeker rekening gehouden met de vraag welke verbeteringen op dat vlak mogelijk zijn. Dit dossier zit in de fase van de besluitvorming en ik heb altijd gezegd dat ik wil horen wat de bevolking denkt vooraleer een definitief advies te formuleren.

- De Kamer van Koophandel noemt die 60 hectaren een minimum. Ik betwijfel of u omwille van mobiliteitsproblemen neen zou zeggen.

Vermeiren Onze mobiliteitsstudie is bijna af. We zullen die bestuderen en dan zien.

- De voorzitter van de Zaventemse milieu-adviesraad, Danny Blockmans, betreurde dat de gewestplanwijziging geen nieuwe woonzones voorziet. Zonder nieuwe woongelegenheden kan het verkeersprobleem volgens hem alleen maar erger worden. Nieuwe woonzones zouden ook een signaal zijn dat er geen Doelscenario komt, dat Zaventem niet helemaal wordt opgeofferd aan de economische activiteit.

Vermeiren Toen ik voorstelde om een woonuitbreidingsgebied in Sterrebeek te realiseren was Blockmans tegen omdat dat onze laatste groene zone zou zijn. Als er ergens een paar bomen of struiken staan, wordt dat al vlak een groene zone genoemd...

Je staat altijd voor een keuze: ofwel komt er niks meer bij, ofwel moet het toch ergens komen.

Arm Brussel, rijke rand

- Is er in Zaventem een probleem van sociale verdringing, waarbij minder bevoegde mensen noodgedwongen naar elders moeten verhuizen?

Vermeiren Uit een studie van Anhyb blijkt dat het hier niet veel duurder wonen is dan in de rand rond Brugge, Antwerpen of Gent. De Vlaamse rand moet zichzelf niet altijd in een slecht daglicht plaatsen; Zo zullen de Vlamingen nooit naar hier komen. Er moet wel werk worden gemaakt van de renovatie van bestaande woonwijken en dat is in eerste instantie een zaak van de particuliere sector.

- Er moet hier dus niemand weggaan omdat het wonen te duur wordt?

Vermeiren Neen, want wij hebben ingrijpende sociale correcties aangebracht. Op 10 jaar tijd hebben wij 500 sociale kavels met een gemiddelde grondprijs van 2000 fr.m² ter beschikking gesteld. We moeten de markt corrigeren en daarom zijn we bezig met twee nieuwe initiatieven.

- De Vlaamse rand rond Brussel zuigt enorm veel activiteiten aan mede door de nabijheid van Brussel als Europese hoofdstad. Dat draagt bij tot het inkomen van de betreffende gemeenten en die van het Vlaams Gewest. De tegenstelling tussen een arm Brussel en een almaar rijker wordende rand neemt toe. Moet Vlaanderen niet een deel van de middelen die het dankzij zijn hoofdstad Brussel ontvangt besteden om die gevaarlijke kloof te dichten?

Vermeiren Wat u zegt is: organiseer een transfer van de rand of van Vlaanderen naar de grootstad. Als ik me daarvoor uitspreek word ik aan de schandpaal genageld. Het is een probleem met veel aspecten. De mobiliteit van en naar de hoofdstad moet alleszins verbeteren. Het Gewestelijk Expresnet moet er zeker komen, zodat mensen die in de rand komen werken in Brussel kunnen blijven wonen. Er moeten voldoende woningen zijn en de stad moet leefbaar zijn.

De vorige regering had zich voorgenomen om een stedelijk beleid te voeren, maar daar is weinig van terechtgekomen. De steden nemen zelf ook weinig initiatieven op het vlak van verfraaiing en het aanpakken van

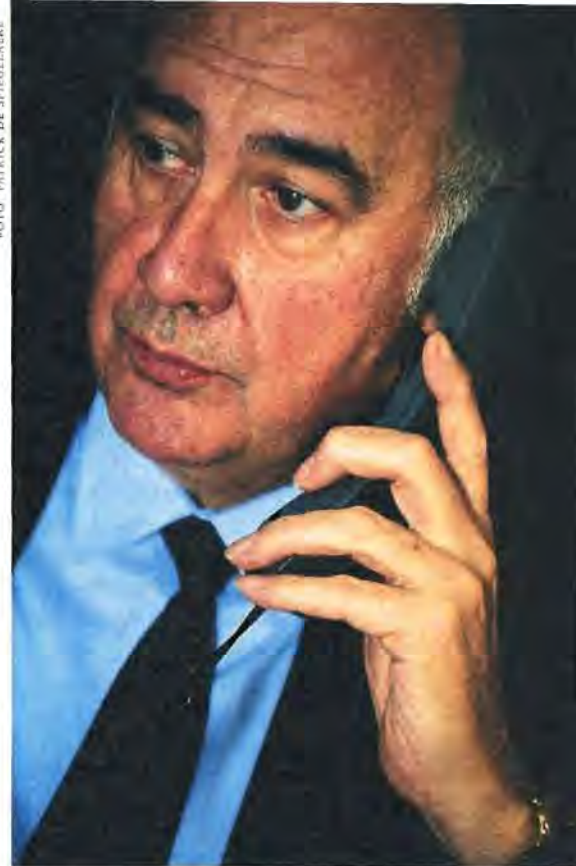

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

het veiligheidsprobleem. Brussel moet aantrekkelijker worden gemaakt.

- Dat kost geld.

Vermeiren Die middelen moeten er komen. Vanwaar die moeten komen is een ander punt. Wij hebben in elk geval geen voordeel bij een Brussel dat wegwijnt. De Sheraton in Zaventem zit vol als het toerisme in Brussel goed draait. De wisselwerking is evident.

John Vandaele

Zaventem: the Mayor's perspective

In our series on the economic activity of Zaventem, RandKrant this month spoke with Mayor Francis Vermeiren. 'Zaventem is getting too little back for the contribution it makes to the Flemish economy. We need a better infrastructure to relieve the burden on the area', says Vermeiren, who has been Zaventem's mayor since 1982. In those 19 years, the number of companies in the community has risen from 283 to more than 1,700. Naturally, that is partly due to the community's favourable position and the presence of the airport. But the industrial past and the dynamism of the population are equally important factors in Zaventem's success story, according to Mayor Vermeiren.

'Als u mevrouw Chagoll bent dan moeten er twee Lydia Chagolls zijn. Volgens mijn moeder bent u namelijk een danseres terwijl ik weet dat Lydia Chagoll een cineaste is', zo zei een leuk meisje me ooit. Ik antwoordde haar dat ze niet hoefde te kibbelen met haar moeder: vroeger was ik inderdaad een danseres, nu ben ik een cineaste en een schrijfster. Zo gaat dat als je aan recyclage doet!'

FOTO: PATRICK DE SPIEGELMAN

Lydia Chagoll Een baken in deze tijd

En er is nog meer, Lydia Chagoll is bovendien lekenconsulente in de gevangenis van Nijvel én dichteres. Enkele maanden geleden publiceerde ze de poëziebundel 'Gedachten heen en weer'. Op dezelfde dag werd ze eredoctor aan de Vrije Universiteit Brussel. VUB-rector professor Els Witte noemde Lydia Chagoll 'een baken voor ons allen in deze tijd'.

LC Ik was stomverbaasd toen ik hoorde dat ik een eredoctoraat zou krijgen; Ik dacht dat het een grapje was, ik heb niet eens een diploma van de lagere school. Het diploma van de universiteit van de straat daar-entegen heb ik cum laude behaald. Ik had het liever allemaal niet willen meemaken, maar in je leven heb je veel dingen zelf niet in de hand.

Gefnuikt door de oorlog

LC Als kind wilde ik dokter worden. Ik had vaak last van hoofdpijn en ik vroeg me af hoe een baby die nog niet kan praten duidelijk moet maken dat hij hoofdpijn heeft. Dat zat me zo dwars dat ik zelf kinderarts wilde worden; Ik zou dat dan wel eens voelen en zien aan zo'n baby! Maar de oorlog gooide roet in het eten. Gewoon naar school gaan kon niet meer en ten gevolge van die leerachterstand ben ik uiteindelijk geen arts kunnen worden. Ik heb als kind drie jaar doorgebracht in een

Japans gevangenenkamp, één jaar in een vluchtelingenkamp in Toulouse en daarna heb ik nog in verschillende repatriëringskampen gezeten. Ik heb dus aan den lijve ervaren hoe onrechtvaardig en verschrikkelijk het is om in gevangenschap te leven. Je krijgt er niet alleen af te rekenen met fysieke ontberingen maar je wordt er als kind ook beroofd van de mogelijkheid om onderwijs te volgen en dat is mensonterend. Daarom zal ik altijd blijven

Ik ben

ik ben van het vrouwelijk geslacht
ik ben van Belgische nationaliteit
ik ben Nederlandssprekend
ik ben Franstalig eveneens
ik ben joodse

maar

voor antisemieten
geldt alleen
de vijfde kwalificatie

hameren op het belang van onderwijs en cultuur voor kinderen. Ik vind dat daarvoor veel meer financiële middelen zouden moeten worden vrijgemaakt om de doodeenvoudige reden dat onder-

wijs de toekomst van een kind bepaalt. In slechte tijden zouden die budgetten zelfs verdubbeld moeten worden. Ik krijg er gewoon koude rillingen van als je ziet hoeveel, of liever hoe weinig, onderwijs en cultuur procentueel krijgen. We treden de 21e eeuw binnen en toch zijn er in België nog altijd kinderen die onvoldoende onderwijs kunnen volgen omdat hun ouders er geen geld voor hebben. Zoiets kan in mijn ogen niet in een welvarend land als het onze. Ik mag dan al 68 jaar zijn, maar dat belet niet dat ik tegen onrecht blijf vechten. Nee, niet voor mijzelf, want mijn tijd is nagenoeg voorbij, maar voor de volwassenen van morgen. We zouden best eens wat meer aandacht schenken aan de medemens en wat minder met ons zelf bezig zijn. Wie dat bepleit wordt vaak smalend uitgemaakt voor utopist! Toch blijf ik erbij dat er wat meer empathie, inlevingsvermogen zou mogen zijn, een woord dat helaas steeds meer in onbruik raakt.

Terug naar Auschwitz

LC Ieder jaar ga ik met een tachtigtal mensen uit het onderwijs en het verenigingsleven op studiereis naar Auschwitz in Polen. Dat is voor mij heel belangrijk, ik heb daar heel mijn familie verloren, de ene helft in Auschwitz, de andere helft in Sobibor. Door mijn eigen achtergrond en mijn films (onder meer 'In naam van de Führer', een documentaire over kinderen onder het nazi-regime die bekroond werd met binnen- en buitenlandse prijzen, n.v.d.r.) ken ik de geschiedenis van het nazisme behoorlijk goed. Met die kennis kun je geïnteresseerde mensen een antwoord bieden op hun vragen en je kunt een waarschuwing laten horen: Denk erom dat de nazi's Duitsers waren met dezelfde Westerse beschaving als wij en het is die beschaving die desalniettemin de gruwel van het nazisme heeft voortgebracht. Het had hier

of elders ook kunnen gebeuren in een crisissituatie, want in iedere crisissituatie zoekt men naar een zondebok. Kijk maar naar de houding die veel Belgen aannemen tegenover buitenlanders. De mens vergeet blijkbaar snel en daarom vind ik het verheugend dat er nog zoveel leraren zijn die belangstelling hebben voor de geschiedenis van de tweede wereldoorlog. Zij beseffen maar al te goed hoe belangrijk het is om dat open te trekken naar vandaag en dat is nodig. Het is een zaligheid om met zo'n mensen samen te werken.

Vandaag word ik als Joodse niet meer zoals vroeger stelselmatig geconfronteerd met antisemitisme. Ik ben door mijn werk zo'n beetje een bekende Vlaming geworden waardoor al het overige blijkbaar wat vervaagt. Maar toen ik twintig jaar geleden een woning zocht kreeg ik niet zelden te horen: 'Geen vreemdelingen en geen Joden'. Het is latent, het zit erin: 'Alle Schotten zijn gierig en alle Joden zijn rijk'. Als men je kan beledigen zal men

'We zouden best eens wat meer aandacht schenken aan de medemens en wat minder met onszelf bezig zijn'

het niet laten, maar ik denk dan maar als de schrijver Multatuli: 'Wie hoger is dan mij die zal mij niet beledigen en wie lager is dan mij die kan me niet beledigen'. Een heel grote meneer overigens, die Multatuli, merkwaardig dat hij in geen enkel lijstje van de eeuw werd aangehaald.

Overijse heeft het

LC Het spijt me enorm dat ik niet vroeger naar Overijse ben getrokken. Ik woon hier sinds 1974. Voor en na de oorlog heb ik in Brussel gezeten, vervolgens in Gent, dan weer in Brussel en daarna in Wemmel en in Antwerpen. Ik heb altijd graag in de buurt van mijn werk gewoond, het is voor mij een vereiste om volledig in mijn job te kunnen opgaan. Ik koop ook altijd bij de winkeliers in de omgeving. Waarom zou ik naar Leuven of Waver gaan? Je hebt hier alles: een schoenlapper, een kapper, alle mogelijke werkvolk, zelfs om een wok te bestellen hoeft ik maar naar een plaatselijke winkel te bellen en die ligt binnen de kortste keren klaar. Omdat ik me echt wilde integreren ben ik hier ook naar de muziekschool geweest en heb ik me

ingeschreven bij het koor. De gemeente telt maar liefst twee culturele centra, het is er rustig en je kunt nog prachtige wandelingen maken in de onmiddellijke omgeving. Overijse heeft echt iets en is zichzelf gebleven, ook al wonen er mensen van zo'n 27 verschillende nationaliteiten. Die zouden er goed aan doen om toch wat Nederlands te leren spreken. Stel dat er iets gebeurt en je klopt aan bij je bureaus, dan moet je al veel geluk hebben als ze jouw taal spreken, maar ik behoor niet tot het type mensen dat anderen iets wil opleggen. Dat buitenlanders Nederlands moeten leren om beter geïntegreerd te raken moeten ze zelf uitmaken.

Zoveel te doen

LC Soms zeggen vrienden wel eens: 'Lydia, zou je het niet eens wat kalmer aan doen op jouw leeftijd!' Maar er zijn nog zoveel interessante en belangrijke dingen te doen en te zien. Je moet bijvoorbeeld zinnige petitie's lezen en ondertekenen, je moet de straat op om te manifesteren en de pen nemen om te protesteren. Alleen al die drie dingen nemen enorm veel tijd in beslag!

Geneviève Ostyn

Lydia Chagoll, ein Leitstrahl in dieser Zeit

Nach ihrer Karriere als Tänzerin wurde Lydia Chagoll als Filmemacherin, Schriftstellerin und Dichterin bekannt. Ende letzten Jahres erhielt sie die Ehrendoktorwürde der Freien Universität Brüssel. Rektor Prof. Witte nannte sie einen Leitstrahl für uns alle in dieser Zeit. Als Kind verbrachte sie drei Jahre in einem japanischen Gefangenenlager und ein Jahr in einem französischen Flüchtlingscamp. 'Ich weiß genau, wie ungerecht und schrecklich es ist, als unschuldiges Wesen in Gefangenschaft zu leben', so Lydia Chagoll, die darauf hinweist, dass man nicht nur physische Entbehrungen hinnehmen muss, sondern auch seines Rechtes auf Ausbildung beraubt wird. 'Das ist wirklich furchtbar und ich werde wie schon bisher immer wieder darauf hinweisen, wie wichtig Ausbildung und Kultur sind. Der Grund ist ganz einfach: die Ausbildung bestimmt die Zukunft eines Kindes', so Chagoll, die findet, dass wir uns etwas öfter mit unseren Mitmenschen beschäftigen sollten und etwas weniger mit uns selbst.

TONEEL

Reidans rond het bed

In Arthur Schnitzlers toneelstuk 'Reigen' staat de seksuele drift centraal. 'Reigen', dat is opgebouwd uit tien dialogen, werd door de meeste Oostenrijkse critici neergesabeld. Zij vonden dat er een te decadent beeld werd opgehangen van de verschillende sociale klassen. Heel wat psychologen verdedigen echter deze indringende karakterstudies over de hofmakerij, het vluchtige intieme contact en de kater die er meestal op volgt. Tot vijftig jaar na Schnitzlers dood mocht het stuk van de erf-

genamen niet worden opgevoerd. Het was immers niet bedoeld voor de toneelzaal en het zou alleen maar een smet werpen op de familie van de schrijver. Maar zodra het auteursrecht op 1 januari 1982 was verstreken, werd al om vijf minuten na middernacht in een schouwburg in Manchester de première georganiseerd! Andere schouwburgen volgden. Voor de meeste theatermakers was deze 'Weense Reidans' slechts een burleske zedenschets. Bij de Nieuwe

FOTIS: HIOVKE QUINSTRKA

Paardenkathedraal ligt de nadruk niet op het karikaturale. In een regie van Dirk Tanghe verdelen Peter de Graef en Marie-Louise Stheins onder elkaar alle rollen. Samen ontrafelen ze als lustpsychologen de verschillende strategieën van het erotisch verkeer

Grimbergen, CC Strombeek:

8 en 9 februari om 20u15

(02/263 03 43)

Dilbeek, CC Westrand: 10 februari om 20u30 (02/466 20 30)

MUZIEK

Slagwerk uit de schaduw

In de Afrikaanse en Aziatische traditionele en hedendaagse muziekcultuur speelt het slagwerk een vooraanstaande rol. Europese drummers en trommelaars moeten zich tijdens klassieke concerten echter doorgaans op de achtergrond houden. Het Prometheus ensemble stelde een programma samen uit partituren van 20ste eeuwse componisten waarin een percussionist zich wel mag uitleven.

Contrabassist Etienne Siebens en saxofonist Stefaan Debevere gunnen ditmaal slagwerkvirtuoos Carlo Willems de ereplaats. Uiteraard mag Duke Ellington met zijn ritmische jazz in deze muzikale bloemlezing niet ontbreken. Ook van George Gershwin is bekend dat hij de slagwerkers wilde rehabiliteren. Het programma, dat het Prometheus ensemble voor de gelegenheid heeft samengesteld, bevat ook pittige melodieën van Charlie Chaplin, meeslepende muziek van Richard Rodgers en als klap op de vuurpijl werk van de veelzijdige componist Leonard Bernstein. Hij vond elk instrument even waardevol en liet dat vooral blijken in zijn ballet- en filmmuziek die zeker niet moet onderdoen voor zijn alom bekende musical 'West Side Story'

Tervuren, CC Papeblok:
vrijdag 18 februari 20u30
(02/768 03 00)

DANS

Tango voor beginners en gevorderden

'De tango ruikt naar het leven en smaakt naar de dood', aldus de Castiliaanse dichter Caledonio Flores. Dat alleen macho's zich daarin op de

dansvloer kunnen uitleven wordt door hem stellig ontkend. De vrouw fungeert in de tango niet alleen als muze in hartverscheurende verzen over liefde en jaloezie, maar toont zich ook vaak ongenaakbaar en kan dus macht uitoefenen over haar partner. Tijdens 'El sabado del tango' worden enkele ge-

heimen van de tango ontsluit. De Argentijnse zangeres Laura La Hera zinspeelt op de stoere kerels die in het schemerdonker opgewonden de vrouwen benaderen. Zij verwijst naar de kroegen van Buenos Aires, waar ze als kind al de klaagliederen hoorde over volwassen kerels die hun moeder misten en daarom een even zorgzame vervangster zochten. Heel wat liederen handelen over het weinig benijdenswaardige migrantenbestaan. Wie zich nergens meer thuisvoelt vindt nog slechts troost in de drank en de bordelen.

Het droevigst klinkt de tango van de eeuwige verliezer. Hij is verworpen tot een mensenhater die zo snel mogelijk hoopt te sterven, 'gekruisigd aan zijn verdriet'.

Vooraleer het kwintet Veritango ten dans speelt, worden zowel voor leken als voor gevorderden 's namiddags en in de vooravond initiatielessen georganiseerd. Drie professionele dansparen geven later nog demonstraties tijdens het eigenlijke tangosalon.

Asse-Zellik, CC Den Horinck:
zaterdag 19 februari
van 17 u tot 4 u 's nachts
(02/466 78 21)

VAN 4/2 TOT 3/3

RANDUIT

A G E N D A

Koppig meisje wordt prima zangeres

Sabien Tiels componeerde haar eerste hit-single 'Ondersteboven' toen ze veertien was. Ook de tekst nam ze voor haar rekening. Het brave meisje achter de piano werd groot en evolueerde tot een veelzijdig muzikaal talent met een sterke persoonlijkheid. Men zegt wel eens: 'Ze is vrij koppig'. 'Ze gaat soms vrij ver in het realiseren van haar idee'. Zij antwoordt: 'Ik ben ik'. Ze maakt het u duidelijk met vijf muzikanten, goede songs, een vleugje humor, de nodige dosis romantiek en zichzelf: een prima zangeres. Sabien kiest voor het betere werk en dat is niet meteen de

gemakkelijkste weg. In dit nieuwe programma maakt ze een wandeling doorheen haar nieuwe CD en kiest ze uit haar oud repertoire enkele nummers die in een nieuw kleedje werden gestoken. Sabien brengt ook enkele nummers van kleinkunstenaars voor wie ze een enorme bewondering heeft.

**CC Papeblok, Tervuren, zaterdag
26 feb 20.30. Info 02-768.03.00**

Johann Sebastian Bach danst met Mary Poppins

Wie van dansen houdt, moet beslist gaan kijken naar het verrassende dansspektakel van de leerlingen van de Academies van Zaventem en Meise. In het eerste deel van hun optreden laten ze zien dat de muziek van J.S. Bach zich uitstekend leent om op te dansen. Bach laten 'bewegen', resulteert in bijzonder creatieve, verrassende dans. Zijn composities worden in een wervelende

vertolking gebracht door alle dansklassen, van de allerkleinsten (6 jaar) tot de volwassenen (18 jaar). Het tweede deel van de voorstelling dompelt de toeschouwer onder in de magische wereld van de film. De leerlingen dansen doorheen een aantal filmstudio's en spelen de hoofdrol in een aantal klassiekers. Van Mary Poppins, Jungle Book en Mickey Mouse (voor de jongsten) tot James Bond en Singing in the Rain (voor de groten). Echt de moeite waard! Dit tweejaarlijkse dansspektakel heeft plaats op 6 feb om 15.00 in GC De Zandloper, Wemmel en op 12 feb om 19.00 en 13 feb om 15.00 in het Gemeentelijk Auditorium, Hoogstraat 50, Zaventem. Info Gemeentelijke Academie Zaventem 02-720.05.28 en Academie voor Muzische Kunsten Meise 02-269.17.88.

Met de dood in het hart

Voor de jonge acteur Dimitri Leue is de liefde een grote inspiratiebron. Dit was al duidelijk te merken in zijn vorige productie 'Maura en Zarah, of de vogels komen terug uit het zuiden'. Ook in de nieuwe voorstelling 'Het kleine sterven' wordt de liefde tussen twee mensen

van alle kanten liefdevol bekeken. Op het toneel vormen twee geliefden en hun liefde een zalige drieledigheid. Er heerst passie zonder beperking van lichaam en geest, dit alles gekruid met milde humor en lavende poëzie. Maar dan doemt plots het noodlot op. Haar hartslag mag niet meer boven de 110 stijgen of alles is gedaan. Ofwel leeft zij verder zonder extremen, ofwel sterft ze. Zowel voor hem als voor haar betekent de liefde bedrijven de dood omhelzen. De toeschouwer wordt ondergedompeld in een ontroerend bad van tedere emoties die te groot zijn voor woorden en te klein voor deze wereld.

**CC Westrand, Dilbeek,
dinsdag 22 feb 20.30. Info 02-466.20.30.
CC Strombeek, Grimbergen,
donderdag 24 feb. Info 02-263.0343**

THEATER

DOORLOPEND

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijklaan
Geert Hoste met **Geerst Hoste Sterk**, 12/13 feb
● 20.30

DOORLOPEND

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein
Reigen door De Nieuwe Paardenka-

thedraal, regie Dirk Tanghe, met Peter De Graef, Marie-Louise Steins, 8/9 feb
● 20.15

DOORLOPEND

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
Lijsterbessenbomenlaan 6
De Theaterkoffer met tekst van Joke Van Leeuwen, 6 tot 12 jaar, 7 feb tot 24 mar

DOORLOPEND

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoestraat 67
Slapstick, fysiek theater, van 7 tot 9 jaar, 12/19/26 feb
● 10.00-12.00

DOORLOPEND

SINT-PIETERS-LEEUEW

Theater De Merselborre
Charlie en de Trommelmeester, Schoolkleutertheater, 28 feb tot 3 mar
● 10.00-13.30

DOORLOPEND

TERVUREN

Toneelzaal Britse school
Leuvensesteenweg 19
Mijn man doet het niet meer, dokter door toneelkring Willen is Kunnen, 24/25/26 feb
Info en reservatie 02-767.32.02
● 20.30

DOORLOPEND

ZAVENTEM

Zaal 'Ons Huis'
Stationsstraat 58
Wie zit er in de wasmand?
Een klucht door toneelvereniging Marjolier, in een regie van Maria Jacquemijn, 18/19/20 feb
● 20.00: vrij en za
15.00: zo

VRIJDAG 4 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijklaan
Kommil Foo met **Ijdele hoop**, cabaret.
● 20.30

VRIJDAG 4 FEB

ZELLIK

CC Den Horinck 02-466.78.21
Noorderlaan 20
Vaarwel door Leporello, regie Dirk Opstaele, met Andrea Bardos, A. Charmin, Katelijne Aertbeliën, Lieve Claes, Pierrot Mol, Machteld Timmermans, Koen Monserez en Vital Schraenen.
● 20.30

ZATERDAG 5 FEB

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoestraat 67
Truth or Dare door Sara Vertongen en Veva De Blauwe.
● 20.00

ZONDAG 6 FEB

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00
Pastoor Vandersandestraat
Het aardappeltheater door Speeltheater Gent, kleutervoorstelling.
● 15.00

ZATERDAG 5 EN ZONDAG 6 FEB

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172
Extremities door toneelgroep Esteege Stokkel.
● 20.00: za
15.00: zo

DONDERDAG 10 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijklaan
Reigen door De Nieuwe Paardenkathedraal.
● 20.30

DONDERDAG 10 FEB

OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657.31.79
Wittherendreef 1
Sterke verhalen
door Luk Wyns, k.n.t.
● 20.00

VRIJDAG 11 FEB

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172
Liefde en taxi's
door Myriam Mulder.
● 20.00

ZATERDAG 12 FEB

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34
Fanfare door Toneelschap B&D.
● 15.00

ZATERDAG 12 FEB

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein
Anton door Het Muziek Lod, voor iedereen vanaf 8 jaar.
● 15.00

ZATERDAG 12 FEB

VILVOORDE

CC Koningslo
Streekbaan 185

Mijn man doet het niet meer, dokter

De Tervuurse toneelkring Willen is Kunnen is niet aan haar proefstuk toe. 'Met twee op één kamer', de vorige productie van het gezelschap Willen is Kunnen werd enthousiast onthaald. Op het Provinciaal Toneelturnooi behaalden ze er een 'eerste afdeling mee'. Voor de groep was

dit een blijk van erkenning en een opsteker om het de komende jaren nog beter te doen! Willen is Kunnen is vast van plan om het Tervuurse publiek ook dit jaar weer een aangename toneelavond te bezorgen. 'Mijn man doet het niet meer, dokter', hun nieuwe productie, is een komedie van Rudy Soeteway die handelt over

de lotgevallen van een psychiater met seksuele problemen. Of zijn het de anderen die met seksuele problemen zitten?

Donderdag 24, vrijdag 25 en zaterdag 26 feb om ● 20.30 in de toneelzaal van de Britse school, Tervuren. Info 02-767.32.02

FOTO: PASCAL VIGNERON

Olipodrigo door Theater O!
4 tot 7 jaar.
● 14.30

ZONDAG 13 FEB**SINT-GENESIUS-RODE**

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoestraat 67

Dikke vrienden door Poppen-
theater De Spiegel, van 2 tot 6 jaar.
● 15.00

MAANDAG 14 FEB**SINT-GENESIUS-RODE**

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoestraat 67

Wok door 4Hoog Productiehuis.

DINSDAG 15 FEB**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein

Billy The Kid door Blauw 4,
regie Greet Vissers, met Koen Monserez.
● 20.15

DINSDAG 15 FEB**KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Pot door 4Hoog Productiehuis,
van 2,5 tot 4 jaar.
● 10.00

13.30

DONDERDAG 17 FEB**DILBEEK**

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan

Lieve Arthur door Het Toneelhuis.
● 20.30

DONDERDAG 17 FEB**LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380.77.51
Sint-Sebastiaanstraat 14

**De koning die niet wist dat
hij wreed was**, regie Frank Cools,
spel Philippe De Maertelaere.
● 20.00

VRIJDAG 18 FEB**OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657.31.79
Witherendreef 1

**De koning die niet wist dat
hij wreed was**, regie Frank Cools,
spel Philippe De Maertelaere.
● 20.00

VRIJDAG 18 FEB**SINT-GENESIUS-RODE**

KVS/Bottelarij, Brussel
**Uitnodiging voor een ont-
hoofding** door het KVS-ensemble,
regie Yves Bombay, org. VTB-VAB Socio-
Cultureel,
Info 02-380.49.39

ZATERDAG 19 FEB**ALSEMBERG**

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34

Help ik ben zwanger
door Echt Antwaarps teater.
● 20.00

ZATERDAG 19 FEB**KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Lieve Arthur door Het Toneelhuis,
regie Peter Van den Eede en Damiaan De
Schrijver, met Kristin Arras, Camilia
Blereau en Peggy de Landtsheer.
● 20.00

DINSDAG 22 FEB**DILBEEK**

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan

Het kleine sterven
door Het Paleis.
● 20.30

DINSDAG 22 FEB**ZELLIK**

CC Den Horrick 02-466.78.21
Noorderlaan 20

De wilde zwanen door Theater
Saga (Nederland), schoolprogrammatic,
van 8 tot 12 jaar.

DONDERDAG 24 FEB**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein

Een avondje echt Antwaarps theater

Fabienne is de oogappel van haar ouders en enig kind. Zelfs het beste is nooit goed genoeg voor haar en ze heeft werkelijk alles wat ze maar kan dromen. Ze mag naar Amerika om haar studies af te ronden met een

Masters Degree. Fabienne is immers voorbestemd om het familiebedrijf nieuwe impulsen te geven. Ma en pa zijn uiterst benieuwd om te zien hoe het verblijf in de States hun dochter veranderd heeft. Fabienne is niet alleen veranderd, ze is op de koop toe zwanger! Haar ouders zijn natuurlijk in alle staten, want dit was niet voorzien in de uitgestippelde levensloop van hun enig kind. En het wordt helemaal te gek wanneer ze te weten komen van wie ze zwanger is. 'Help ik ben zwanger' is een knettergek blijspel door 't Echt Antwaarps teater, vol visuele en teksthumor.

Zaterdag 19 feb in CC de Meent, Alsemberg om ● 20.00.
Info 02-380.23.85.

Het kleine sterven

door Het Paleis, regie Dimitri Leue, met
Dimitri Leue, An Miller, Toon Officiers.
● 20.15

ZATERDAG 26 FEB**VILVOORDE**

CC Vilvoorde 02-255.46.90
Bergstraat 1

Van achter de gordijnen
door Pepijn Lievens, verteltheater.
● 20.30

ZONDAG 27 FEB**TERVUREN**

Sportzaal gem. basisschool
Vander Achterstraat 33
Hikke takke toe, kindertheater,
org. oudervereniging van de gem. basis-
school Tervuren.
Info 02-768.17.00
● 14.30

DINSDAG 29 FEB**SINT-GENESIUS-RODE**

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoestraat 67

De meeuw door Theater Stap, geba-
seerd op 'De Meeuw' van Anton Tsjechov.
● 20.00

DANS**DOORLOPEND****ZAVENTEM**

Gem. Auditorium
Hoogstraat 50
Dansvoorstelling gebracht door
de leerlingen van de academie van Meise.
Thema's: Bach en film.
Info en reservatie 02-720.05.28
● 19.00: za
15.00: zo

VRIJDAG 4 FEB

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380.23.85

Gemeenveldstraat 34

Wending door CAVA,
regie Dirk Opstaele, hedendaagse dans.

14.00

VRIJDAG 11 FEB

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Plage Tattoo/Circumstances

door Zita Swoon, Koen Augustijnen en
Tamayo Okano.

20.15

VRIJDAG 18 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijklaan

Hard Shoulder door Retina Dance

Cie, een dansante road-movie.

20.30

OPERA & OPERETTE

ZATERDAG 12 FEB

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380.77.51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Die Fledermaus (Johan Strauss)

door Orfeus Academie.

20.00

DINSDAG 29 FEB

SINT-GENESIUS-RODE

Stadsschouwburg Antwerpen

Phantom of the opera,

org. VTB-VAB Socio-Cultuur.

Info 02-380.49.39

15.00

MUZIEK

KLASSIEK

ZONDAG 6 FEB

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06

Lijsterbessenbomenlaan 6

Klassiek aperitiefconcert:

Wilbert Aerts (viool) en Caridad Galindo
(piano) brengen werk van Schumann,
Poulenc, Franck en Brahms.

11.00

VRIJDAG 11 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijklaan

Het Arriaga Kwartet,

Geert Ott (piano) en Erik Van Elewijck
(klarinet) met het Strijkkwartet van
Mendelssohn, het klarinetkwintet van
Brahms en het pianokwintet van Dvorak.

20.30

VRIJDAG 11 FEB

SINT-PIETERS-LEEUV

Kasteel Coloma

Valentijnsconcert met werken
van Schubert, Schumann en Brahms door
de tenoren Jozef De Beenhouwer en bas-
bariton Werner Van Mechelen.

20.00

ZONDAG 13 FEB

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Brunchconcert door Duo Duo:

Erik Van Elewijck (klarinet) en Geert Ott
(piano) met het Grand Duo van Carl
Maria von Weber, werken van Poulenc,
Horowitz en Marcel De Jonge. Acteur Anton
Coghe reciteert tussendoor gepaste teksten.

11.00

VRIJDAG 18 FEB

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00

Pastoor Vandersandestraat

Slagwerk Centraal

door Prometheus ensemble, een programma
rond jazz en klassieke muziek, met werk
van Charles Chaplin, Richard Rodgers,
Duke Ellington, Leonard Bernstein,
George Gershwin.

20.30

DINSDAG 22 FEB

ZAVENTEM

Raadzaal gemeentehuis

Diegemstraat 37

Harpconcert door het J.C. Heusonfonds
voor Borstkankerbestrijding: een gevarieerd en
speels programma met harp en dwarsfluit.

20.00

VRIJDAG 25 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijklaan

Les Désaxés met werk van Bach,
Ravel, Prokofiev, Rossini, Bob Marley,...

20.30

ZATERDAG 26 FEB

SINT-GENESIUS-RODE

H.-Genesiuskerk

Jubelmis en -concert

door het Kon. H. Genesiuskoor.

17.00

ZATERDAG 26 FEB

ZAVENTEM

Gem. Auditorium

Hoogstraat 50

Voorjaarsconcert door de Brass-
band 'Union' Buizingen, i.s.m. leerlingen
'Woord, Samenhang en Samenspel' van de
Zaventemse academie. Op zo 27 feb om
12.00 volgt er een wedstrijd voor koper-
blaasinstrumenten.

Info en reservatie 02-720.05.28

20.00

POP & ROCK

ZONDAG 6 FEB

DILBEEK

De luister van Bach

Naar aanleiding van het Johann Sebastian Bach-jaar organiseert de Universiteit Vrije Tijd van het Davidsfonds in Sint-Genesius-Rode een Luistercursus Muziek over Bach en zijn werk. In die cursus ligt de nadruk op het actief luisteren naar klassieke muziek en de deelnemers hoeven geen muzikale voorkennis te hebben. Koen Uvin, producer bij VRT Radio 3, is gedurende vier avonden uw gepassioneerde gids in de wereld van Bach. Hoe kon Bach zoveel composities schrijven naast zijn ander werk? Erfde hij zijn muzikaal talent van zijn voorouders en hoe zit dat met zijn al even muzikale zonen? Allemaal vragen waarop u een antwoord mag verwachten.

De cursus 'Johann Sebastian Bach. De geniale uitzondering' door Koen Uvin vindt plaats op vier maandagavonden: 14, 21 en 28 februari en 13 maart van 20 tot 22 uur in het Gemeenschapscentrum De Boesdaalhoeve. Het inschrijvingsgeld bedraagt 1.500 frank (1.300 voor Davidsfonds leden en Bacob klanten) voor het lesgeld, de syllabus en de CD 'J.S. Bach, hoboconcerti (handelsprijs: 795 frank).

De cursusgids 'Voorjaar 2000' van Universiteit Vrije Tijd biedt uitgebreide informatie over alle cursussen die over heel Vlaanderen georganiseerd worden. Hij bevat ook alle gegevens en een inschrijvingsformulier voor de luistercursus in Sint-Genesius-Rode. De gids is gratis te verkrijgen bij Universiteit Vrije Tijd Davidsfonds, Blijde Inkomststraat 77, 3000 Leuven, tel. 016-310.670. fax: 016-310.608. Voor inlichtingen kan men terecht op hetzelfde adres of bij Paul van Roy, tel. 02-358.39.88.

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan
Frank Boeijen:
Theatertournee 2000.
● 20.30

DONDERDAG 10 FEB

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein
Voice Male: **That's Live.**
● 20.15

ZATERDAG 12 FEB

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00
Pastoor Vandersandestraat
Pachthofrock,
i.s.m. Jeugdraad Tervuren.
● 20.30

ZATERDAG 19 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan
Pater Moeskroen: **Ultimateiten.**
● 20.30

ZATERDAG 19 FEB

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380.77.51
Sint-Sebastiaanstraat 14
Free podium, i.s.m. Jeulink.
Vanaf 16.00

WOENSDAG 23 FEB

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein
Jorgen Cassier, zijn muziek zweeft
tussen het conceptuele van John Cage en
de poëzie van John Cale.
● 20.15

ZATERDAG 26 FEB

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00
Pastoor Vandersandestraat
Sabien Tiels: **Ik ben ik.**
● 20.30

ZATERDAG 26 FEB

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460.73.24

Kaasmarkt 75
Noordkaap: **Massis.**
● 20.00

WERELDMUZIEK

VRIJDAG 18 FEB

VILVOORDE

CC Vilvoorde 02-255.46.90
Bergstraat 1
Roland & Wannes: **De nomaden
van de muziek.**
● 20.30

ZATERDAG 19 FEB

ZELLIK

CC Den Horinck 02-466.78.21
Noorderlaan 20
Tango-avond:
El sabado del tango.
● 20.30

ZATERDAG 4 MAA

HOEILAART

Felix Schiecentrum (rechtover kerk)
Trio Michel Terlinck (vernieuwd
ensemble) met Michel Terlinck (hommels en
psalter), Guido De Meester (hommel en per-
cussie), Wilfried De Schepper (cello, gitaar, Ierse
dwarsfluit en hakkebord) en Cumali Bulduk
(Turkse saz) en Gille Decock (percussie).
Info 02-657.35.34
● 20.30

CHANSON

VRIJDAG 11 FEB

ZELLIK

CC Den Horinck 02-466.78.21
Noorderlaan 20
Raymond van het Groenewoud en
Jean Blaute: **Tot morgen.**
● 20.30

MAANDAG 14 FEB

ZELLIK

CC Den Horinck 02-466.78.21
Noorderlaan 20
Schatteman en Couvreur
door het duo Johan en Myriam, een com-
binatie van zalig-romantische songs en
heerlijk-swingende nummers.
● 14.30

FILM

ZATERDAG 5 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan
Duimelijntje, regie Don Bluth -
Gary Goldman. Een muzikale tekenfilm
vol romantiek vanaf 4 jaar.
● 14.00

ZATERDAG 5 FEB

VILVOORDE

CC Vilvoorde 02-255.46.90
Bergstraat 1
Napoleon
van Mark Saltzman, vanaf 5 jaar.
● 14.30

ZATERDAG 12 FEB

TERVUREN

Pachthof Stroykens, Duisburg
Merenstraat 19
The Sound of Jekyll and Hyde
met live muziek van Geert Wuegeman:
een confrontatie van de magie van de stille
film met de mogelijkheden van de heden-
daagse klanktechnologie.
● 20.30

WOENSDAG 16 FEB

LINKEBEEK

GC De Moelie
Sint-Sebastiaanstraat 14
Katjes, regie Ivan Popov, vanaf 5 jaar.
● 14.00

VRIJDAG 18 FEB

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172
Fierce Creatures met John Cleese,
Kevin Kline, Jamie Lee Curtis, Michael
Palin, regie Robert Young en Fred Schepisi.
● 20.00

DOORLOPEND

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
 Gemeenteplein
 Croxhapox presenteert het werk van drie Vlaamse kunstenaars: **Jan De Cock, Anton Cotteleer en Dirk Zoete**, die zowel installaties, schilderijen en videoprojecties zullen tonen, 18 feb tot 5 maa

Groot Nederlands dictee legt u geen windeieren

Op zaterdag 26 februari wordt om 10 uur het startsein gegeven voor de zesde editie van het Groot Nederlands Dictee. Iedereen vanaf 15 jaar kan zijn spellingkunsten op papier zetten tijdens de preselecties op 44 plaatsen in Vlaanderen, waaronder ook Sint-Genesius-Rode. De preselectie duurt één uur en bestaat uit twee proeven: een gevarieerde spellingtest met meerkeuze-antwoordmogelijkheid en enkele zinnen waarin fouten moeten worden geselecteerd. Naast het 'Junior-dictee' voor jongeren van 15 tot 20 jaar, is er een 'Liefhebbersdictee' voor speelse spellers en een 'Specialistendictee' voor spellingspecialisten. Volwassenen kunnen zelf kiezen aan welk dictee ze deelnemen.

Aan het Groot Nederlands Dictee zijn voor meer dan één miljoen frank prijzen verbonden. Tijdens de preselecties wordt meer dan 400.000 fr aan prijzen verdeeld onder de laureaten. Bovendien worden op iedere preselectieplaats onder de niet-winnaars waardevolle boeken, cd's en cd-roms verloot. De 150 beste deelnemers, twee keer 50 volwassenen en 50 jongeren, ontvangen een uitnodiging voor de nationale finale. Deze vindt plaats op zaterdagmiddag 18 maart in het Vlaams Parlement te Brussel.

Voor de finalisten is er op de nationale eindstrijd een prijzenpot van bijna 700.000 fr. De nationale laureaat van het 'Junior-dictee' gaat naar huis met een prijs ter waarde van 50.000 fr, voor de laureaten van de volwassenendictees is dit 75.000 fr.

Tien van de 44 preselectieplaatsen bevinden zich in Vlaams-Brabant. Voor het eerst kan er ook deelgenomen worden in Sint-Genesius-Rode, in het G.C. De Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67. De inschrijvingsprijs om deel te nemen aan de preselecties bedraagt 200 fr (150 fr voor Davidsfonds leden). Leerlingen en studenten van 15 tot 20 jaar betalen slechts 100 fr. Deelnemers moeten aanwezig zijn tussen 9.30 uur en 9.45 uur. De prijsuitreiking is voorzien om 11.30.

Kandidaten die willen deel nemen aan de preselectie in Sint-Genesius-Rode, sturen voor maandag 14 februari een gele briefkaart met vermelding van naam, voornaam, adres, telefoon en geboortjaar naar Jef Deschutter, Kerkstraat 92, 1640 Sint-Genesius-Rode. Gelieve tevens te vermelden of u wenst deel te nemen aan het 'Junior-dictee', 'Liefhebbersdictee' of 'Specialistendictee'.

Het verschuldigde bedrag voor deelneming dient ook voor 14 februari te worden overgeschreven op rekeningnummer 001-1694124-95 van Davidsfonds Rode. Geïnteresseerden kunnen eveneens gratis een folder met deelnemingsstrook en inschrijvingsmodaliteiten verkrijgen op het Nationaal Secretariaat van het Davidsfonds, tel: 016-310 600 (vragen naar Jan Vaes).

Vertelselkens, een succesverhaal

Het initiatief 'Vertelselkens' in Zaventem is uitgegroeid tot een echt succesverhaal waar veel kinderen rijkhalzend naar uitkijken. Het vertellen van sprookjes blijft helaas veelal beperkt tot de kinderkamer en de kleuterklas. 'Vertelselkens' is een soort 'causerie' voor kinderen in een ontspannen sfeer, met als doel hun fantasie te stimuleren. Vertellingen, sprookjes, verhaaltjes...kinderen zijn er dol op. Dicht bij elkaar luisteren naar een spannend verhaal dat verteld wordt door een geboren vertelster, laat een nieuwe wereld voor hen opengaan.

De verhalen worden verteld in de cultuurhoeve Mariadal, Kouterweg 2 te Zaventem door Lutgard De Gendt, sprookjesvertelster en goede fee. Het verhaal bestemd voor kinderen van 6 jaar en ouder (vanaf het eerste leerjaar tot 10 jaar) begint om 14.30. Het verhaal voor kleuters start om 15.30 en omstreeks 16.00 wordt er verteld 'hoe iedereen nog lang en gelukkig zal leven'. De deelnameprijs bedraagt 50 fr.

Voor meer informatie kan men steeds terecht bij de gemeentelijke Jeugdienst 02-758.87.90.

HET PROGRAMMA VOOR DE 6-PLUSSERS

- 5 februari 2000 • De drie mannetjes in het bos.
- 12 februari 2000 • De parel die straalt in de nacht.

HET PROGRAMMA VOOR DE KLEUTERS

- 5 februari 2000 • Het moerasmonster.
- 12 februari 2000 • De nachtegaal van de lentekoningen.

GRIMBERGEN

Galerij Aemen & Even 02-270.03.39
 Lagesteenweg 17

Reminiscensen aan Peru:
 etsen en schilderijen van Leonor Villagra, tot 13 feb

Op afspraak: woel/za
 14.00-18.00: do/vrij/zo
 24 op 24: mail to art@aemen.com

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
 Lijsterbessenbomenlaan 6

Spontane aquarel, tentoonstel-

ling van Veronique Talent, 2 tot 27 feb
 14.00-20.00: woel/vrij/za
 10.00-18.00: zo

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
 Begijnhof 11

Fototentoonstelling van Kris Delcourte over een periode van '93 tot '99. 65 zwart-wit foto's met als thema's natuur, landschappen, architectuur, interieurs, Londen, licht en schaduwen,... 18-27 feb

OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657.31.79

Witherendreef 1

Tentoonstelling van Chris Vermeulen, thema's: het kind als onschuldig slachtoffer en de verlatenheid van de mens in een verpauperde maatschappij, 2 tot 6 feb

VILVOORDE

CC Vilvoorde 02-255.46.90

Bergstraat 1

Expo Hilde Maton,

10 t.e.m. 20 feb

☎ 14.00-16.00: elke dag

10.00-12.00/14.00-16.00:

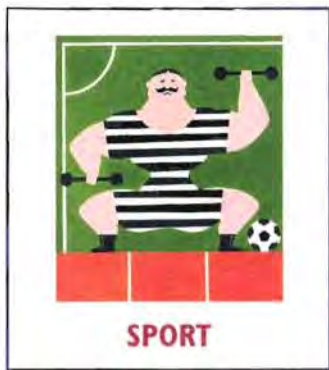
woe en za

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31

Beekstraat 172

Andréas Deneyer: aquarel en olieverf en **Greet De Bruker**: olieverf, gratis.

ZATERDAG 13 FEB

TERVUREN

Sportzaal Gito

Brusselsesteenweg

Millennium turnfeest,

org. Eutogym Tervuren.

☎ 16.00

DOORLOPEND

HOEILAART

Bosmuseum Groenendaal

Buboïslaan 2

Cursus Natuur-In-Zicht Zoniën 2000, basiscursus in 5

lessen en 5 natuurwandelingen op za 12/19/26 feb, 18/25 maa, 1 apr en 6/13/20/27 mei, org. Natuurgroepering Zoniënwood i.s.m. CVN.

Inschrijving 1900 fr

Info NGZ 02-251.53.75

☎ 9.00-12.15

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06

Lijsterbessenbomenlaan 6

Workshop fotografie

in het kader van 20 jaar De Lijsterbes,

12/19/26 feb

☎ 14.00-18.00

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51

Hoevestraat 67

Beestenboek: dieren als inspiratie

voor beweging en dans, van 4 tot 6 jaar,

12/19/26 feb

☎ 9.30-11.30

SINT-PIETERS-LEEUEW

Kasteel Coloma

Lessenreeks filosofie

door Gunther Coppens en Hans Becher,

16/23 feb en 1/15/22/29 maa

Info 02-371.371.22.62

☎ 20.00-22.00

STERREBEEK

Turnzaal vroegere gemeenteschool

Mechelsesteenweg 197

Volkskunstgroep 'De Rollewagen' danst, vendelt en musicert

iedere vrijdagavond, iedereen is welkom.

Info 02-731.44.70

☎ 19.00-20.00: kinderen 6 tot 14 jaar

19.00-20.00: vendelen 16 tot ? jaar

20.00-22.00: volwassenen + 15 jaar

VILVOORDE

CC Koning slo

Streekbaan 185

Creatief fotograferen:

een basisinleiding tot het medium foto-

grafie, elke di 15/22/29 feb, 14/28

maa, 25 apr en 2 mei. Deelnemingsgeld

4000 fr

☎ 20.00-22.15

ZATERDAG 5 FEB

HOEILAART

Felix Sohiecentrum

Luisteren naar Louis Paul

Boon, met Trio Courante: Marc

Moorthamer (dwarsfluit), Dirk Peeters

(piano), Marcella Piessens (voordracht)

presenteren een melodieuze wandeling

doorheen het immense oeuvre van Boon.

Betty Mellaerts leest een interview voor

dat ze maakte met Jeanne, de weduwe

van Louis. Josse De Pauw brengt een be-

spiegeling over het geëngageerde literair

werk van Boon. Nico Willemsens: Boon

bekeken door een kunstenaar. Org. 5 voor

12 i.s.m. vzw Cultuurcentra.

☎ 20.00

DINSDAG 8 FEB

DILBEEK

Kasteel La Motte

Lumbeekstraat 20

Academie La Motte: **Minderheden**

in Brussel door Karen Phaet, profes-

sor, dr Sociale Wetenschappen, Utrecht.

☎ 14.00

ZONDAG 13 FEB

ZAVENTEM

Lokaal 'Ons Huis'

Stationsstraat 58

Voordracht over bloemen-

teelt door mevrouw Wuyts-Verkouter,

org. Koninklijke Tuinbouwmaatschappij

'Flora'.

☎ 15.00

DINSDAG 15 FEB

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51

Hoevestraat 67

De Wereld Rond: Ecuador,

door Ruimond Mortelmans, org. VTB-VAB

Socio-Cultureel.

☎ 20.00

WOENSDAG 16 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerijklaan

Bolivië en Paaseiland.

Verre-kijker: Sandra Van Heyste, Gert Van

Lancker, een diamontage als audiovisueel

spektakel.

☎ 20.00

Gloed en droefheid

Wie de januarikou even wil vergeten, moet beslist een bezoek brengen aan de tentoonstelling 'Reminiscensen aan Peru', met schilderijen en etsen van de Peruaanse Leonor Villagra. Zij studeerde schilderkunst aan de Escuela Nacional de Bellas Artes in Lima. Nadat ze om politieke redenen haar land moest ontvluchten kwam ze in België terecht, waar ze politiek asiel kreeg. Ze volgde hier onder meer les bij schilder Roger Somville en ontdekte het etsen aan de Academie van Anderlecht. In het werk van Leonor Villagra overheerst het uitbundig zuiders koloriet met daarnaast somberder kleuren die verwijzen naar ons druilerig klimaat en het ontbreken van spontane menselijke hartelijkheid.

Voor praktische info, zie elders in deze agenda.

WOENSDAG 16 FEB

ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal
Kouterweg 2

Diavoorstelling over Noorwegen door J.P. Demarsin, org. VTB-VAB.

● 20.00

DONDERDAG 17 FEB

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00
Pastoor Vandersandestraat

'Kleine herstellingen uitvoeren in huis'.

Info 02-767.73.55

● 20.00

DONDERDAG 17 FEB

TERVUREN

Sportzaal GBS
Vander Archterstraat 33

Hoe stimuleer ik mijn kind om te leren presteren? Een informatieve avond voor ouders en opvoeders, gastspreker professor W. Lens, motivatiepsycholoog.

Info 02-768.17.00

● 20.30

DONDERDAG 17 FEB

ZAVENTEM

Parochiecentrum 'Sint-Maarten'
Veldeke 1

Gespreksavond rond het thema: Menslief, ik hou van mezelf, door Klarika Csinadi, org. CMBV Zaventem.

● 20.00

MAANDAG 21 FEB

ZAVENTEM

Zaal 'Ons Huis'
Servranckxplein 18, Woluwe

Cusus: Een tuin voor iedereen, org. KAV Sint-Stevens-Woluwe.

● 19.30

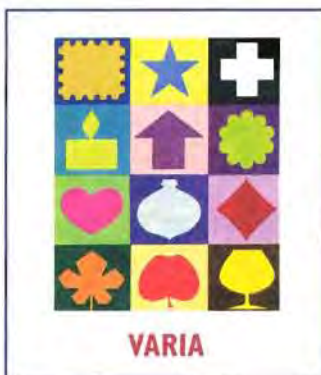
DINSDAG 22 FEB

DILBEEK

Kasteel La Motte
Lumbekstraat 20

Academie La Motte: **Waarom hebben we GMO's (genetic modified organisms) nodig?** Door Marc Van Montagu, professor, dr. Genetische Manipulatie.

● 14.00

DOORLOPEND

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172

Stripbibliotheek met Nederlandstalige en onderstalige strips, elke za, org. Jeugdraad Wezembeek-Oppem i.s.m. GC De Kam.

● 10.00-12.00

WOENSDAG 2 FEB

ZAVENTEM

Het 'Hartenhuisje'
Michielstraat 13

Verkoop van tweedehandskledij aan spotprijzen, org. 'Moeders met een Hart' Zaventem.

● 14.00-20.00

ZATERDAG 12 FEB

DILBEEK

Jk Roesj
Stationsstraat 275

Valentijnavond.

DONDERDAG 17 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan

Verbroederingsfeest voor senioren.

● 14.00

VRIJDAG 25 FEB

DILBEEK

Jk Roesj
Stationsstraat 275

Schrikkelavond.

Onthaalavond voor buitenlandse jongeren in Overijse

Kinderen van Euroburgers hebben nauwelijks interesse voor de plaatselijke jeugdverenigingen en zouden naar verluidt zelfs regelmatig de trein of het vliegtuig nemen om een weekendje te gaan fuiven in Londen of Parijs. Patrick Puttemans van het CC Den Blank in Overijse wil daar het fijne van weten en daarom organiseert hij samen met het jongerenproject Joenk op 12 februari een 'Onthaalavond voor internationale jongeren'. Ter voorbereiding daarvan peilde hij in zijn eigen gemeente Overijse en in buurgemeenten Huldenberg, Hoeilaart en Tervuren naar de vrijetijdsbesteding van buitenlandse jongeren in de Druivenstreek. Rond de resultaten van die enquête werd de onthaalavond opgezet.

Na de verwelkoming door burgemeester Schamp om 20 uur, opent het DJ-Kaffee waar buitenlandse jongeren de muziek verzorgen. Zowat tegelijkertijd gaat een vrijetijdsmarkt open waar de verschillende gemeentelijke jeugd-, sport- en cultuurdiensten hun vrijetijds-mogelijkheden voorstellen. Joenk staat in voor een video- en internetlokaal. De jongerengroep Fabuleus brengt een hedendaagse dansvoorstelling en verder staan er verschillende optredens op het programma van jongerenrockgroepen uit de British School of Brussels en de International School of Brussels.

WF

Foreign youth in demand

Despite the efforts of municipal administrations, cultural centres and other associations in the outskirts, Flemish social life still does not seem to exercise a particularly strong attraction on either Euro-citizens or their children. Patrick Puttemans of CC Den Blank would like to better understand why this is the case, and so on February 12th he is organising a 'Reception evening for international youth'. There will be a disco where young foreigners select the music and appear as DJ's, a leisure fair giving Flemish associations a chance to demonstrate what they have to offer; a dance presentation and performances by rock groups from the British School of Brussels and the International School of Brussels. So what are you waiting for?

Overijse, CC Den Blank, Begijnhof 11, 12 februari ● 20 uur
Info: 021687 59 59, e-mail: info@denblank.be

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 3 maart tot 4 april 2000 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 8 februari a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar RandUit Agenda 02/767 57 86. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

RandUit Agenda wordt samengesteld door Heidi Degreef.

EINDREDACTIE: Geneviève Ostyn.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Chris Vandendriessche.

VORMGEVING: Mega.L.Una, Brussel

DRUK: A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Henry Coenjaarts, Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse minister van Jeugd, Cultuur, Stedelijk beleid, Huisvesting en Brusselse aangelegenheden.

MONOLOOG

Misplaatste onderdanigheid

Als mimekunstenaar van het komisch duo Wurre Wurre verandert Philippe De Maertelare moeiteloos in een tsjilpende vogel of een hedendaagse Don Quichotte. Sinds hij oude Indische sprookjes ontdekte wil hij die aan een ruim publiek vertellen en theatraal uitbeelden. De monoloog over een koning die niet wist dat hij wreed was, is geen kritiek op het royalisme maar een parabel over misplaatste onderdanigheid. Wie de gunst van de bewindsman wil winnen denkt dat hij hem moet prijzen en gehoorzamen. Het verhaal van Dabjeliem vertoont overeenkomst met het overbekende sprookje 'De kleren van de keizer'. Alleen loopt het ditmaal anders af. De hypocriete hovelingen moeten de duimen leggen voor een slimme burger die op de vorst afstapt om hem eindelijk de les te spellen.

Linkebeek, GC De Moelie:
donderdag 17 februari om 20u
(02/380 77 51)

Overijse, GC De Bosuil:
vrijdag 18 februari om 20u
(02/657 31 79)

CABARET

Kortsluiting in de relatie

Op het Leids Cabaretfestival parodieerde Myriam Mulder zo vindingrijk de contactstoornissen tussen man en vrouw dat ze met haar voorstelling in de finale belandde. Ditzelfde thema wordt nu door haar uitgewerkt in 'Liefde en taxi's'. Daarin vertelt ze uitvoerig over het naïeve meisje Céline dat droomt over mooie, begeerlijke mannen. De bakvis verslindt goedkope vrouwenbladen en slaat de goede raad van haar vriendinnen in de wind. Op een mooie dag laat ze zich inpalmen door de gitarist van een rockband.

Als Myriam Mulder filosofeert over de duurzaamheid of de grilligheid van de menselijke relaties, wordt de toeschouwer gedwongen om zijn persoonlijke leven te evalueren. Liefde is immers vaak vervlochten met haat. Mededogen kan omslaan in woede.

Voor we het weten verandert de hemel in de hel.

Myriam Mulder hanteert speelse acteer-technieken en indringende songs om haar publiek een mentale piekervaring te bezorgen die beklijft. De muziek is van Stef Caers.

Wezembeek-Oppem, GC De Kam:
vrijdag 11 februari om 20u
(02/731 43 31)

POP

Ode aan een krachtpatser

Precies tien jaar geleden won Noordkaap de Rock Rally met een opgepepte versie van Will Tura's zeemzoete 'Arme Joe'. Stijn Meuris en Lars Van Bambost brachten onlangs hun zevende langspeler uit. 'Massis' roept onvermijdelijk herinneringen op aan één van de bekendste krachtpatser die Vlaanderen ooit heeft gekend. Met een minimum aan hulpmiddelen trok John Massis met zijn tanden treinstellen en vrachtwagens weg. Hij toonde zijn talent op jaarmarkten en circuspodia. Toch bracht het hem geen geluk, want in 1988 besloot hij vrijwillig uit het leven te stappen. Zijn tandengeknars vormt de rode draad tijdens het concert van Noordkaap. Naast het recht-voor-de-raapse 'Prententious Moi' pakt de formatie uit met andere onweerstaanbare nummers. Toch wordt het geen 'heavy metal' performance. Sinds basist Wladimir Geels, drummer Mario Goossens en toetsenman Anton Janssens deel uitmaken van de groep gaat het er veel poëtischer, maar daarom niet minder krachtadig aan toe.

Wemmel, GC De Zandloper:
zaterdag 26 februari om 20u
(02/460 73 24)

MUZIEKTHEATER

Wars van wazige sprookjes

Het Muziek Lod doorprijkt steeds meer taboes. Na het stemmenspel 'Diep in het bos' met authentieke levensliederen over de Dutroux-affaire en de berichtgeving hierover in de massamedia, trekt actrice An De Donder van leer tegen de wazige sfeer in de sprookjesboeken. Zij herschreef vorig jaar 'Anton en de twintig wensen' van Fernand Auwera. Omdat ze een hekel heeft aan sprekende dieren, vertelt ze over een levendige jongen die de bibliotheek de rug toekeert en liever gezonde wandelingen maakt. Maar onderweg loopt hij toch een kabouterkoning en een heks tegen het lijf. Hij hoopt hun betovering te verbreken zodat alles weer normaal wordt. De dieren in het bos brengen hem echter op andere gedachten.

'Anton' is feestelijk muziektheater. Kristof Rosseeuw en Lode Vercampst goochelen met suggestieve klanken, die door Rik Verstrepen zijn gecomponeerd. Linde De Donder verzorgt het kleurrijke toneelbeeld. De personages lijken elkaar onhandig voor de

voeten te lopen, maar in feite ondersteunen ze elkaar. Dat An De Donder voor deze productie de Veronicaprijs kreeg is veelzeggend.

Grimbergen, CC Strombeek-Bever:
12 februari om 15u
(02/263 03 43)

Ludo Dosogne

Vlaanderen moet dringend werk maken van zijn internationaal imago

Een spiegel kan genadeloos zijn. Het hoeft niet te gaan om holle of bolle spiegels die op kermissen of pretparken gegarandeerd voor jolijt zorgen met hun groteske vervormingen. Ook simpele vlakke spiegels kunnen behoorlijk doen schrikken, meer zelfs: ze zijn vaak ronduit angstaanjagend in al hun reflecterende helderheid. Die indruk bleef begin december van vorig jaar over na het hoogstaande Davidsfonds-colloquium 'In het oog van Europa', over het imago van de Vlamingen bij de andere Europeanen. Het getuigenis van enkele Europeanen die hier al lang wonen en werken, hield Vlaanderen een niets verhullende spiegel voor waarin Calimero -u weet wel, het kuikentje van 'ik is klein en zij zijn groot'- nadrukkelijk aanwezig was.

14

Het opzet van het colloquium was duidelijk: als deelstaat van België heeft Vlaanderen meer en meer te maken met Europa, ook al omdat Brussel, als hoofdstad van Europa en zetel van tal van internationale instellingen, steeds meer buitenlanders aantrekt. Die evolutie is al enkele decennia aan de gang en het ziet er niet naar uit dat ze snel voorbij zal zijn. Integendeel: Brussel werkt als een magneet omdat steeds meer bedrijven dicht bij het centrum van de Europese macht willen zitten. De toestroom van die buitenlanders roept een aantal problemen op, zoals genoegzaam te merken is in de Vlaamse rand rond Brussel waar die inwijkelingen niet alleen de taalhomogeniteit van de regio in het gedrang brengen, maar ook wegen op de sociale verhoudingen. De vraag die Vlaanderen zich daarbij voortdurend stelt, is welke indruk die buitenlanders van Vlaanderen hebben.

De vinger in de wonde

Reikt dat beeld verder dan steeds herhaalde clichés? Daarin komen de Vlamingen haast altijd over als een mengeling van ernst en luim. De mogelijke combinaties zijn legio: de Vlaming als een kruising van Ruusbroec en Brueghel, van Hadewijch en Rubens, van Van Eyck en Reinaert of nog van Memlinc en Pallieter. Hebben we het odium afgelegd van 'een grof volkje' zoals de Nederlandse auteur Lodewijk van Deyssel schreef. En wat met de Portugese uitdrukking 'Wandelen als een Vlaming rond middernacht' om aan te geven dat iemand zich onzeker voelt? Deze en ander clichés leiden een hardnekkig leven, maar zijn niet bepalend voor ons imago in het buitenland. Op het colloquium werd de vinger echt in de wonde gelegd door twee Europeanen die al jaren in Vlaanderen wonen en/of er beroepsmatig mee bezig zijn. Neem Susanne Bergius, de Benelux-correspondente van de gerenommeerde Duitse krant *Handelsblatt*. Volgens haar is België voor veel Europeanen een kleine, en ondanks zijn

economische betekenis, een onbekende buur. België komt aan bod in functie van Europa. Wanneer er in Europa wat misloopt, krijgt 'Brussel' de schuld. Zo krijgt Brussel een negatief imago dat verder afstraalt op België. 'Naast dit vervormd imago van Brussel zit België nu ook met de reputatie van een corrupt land. België is het Italië van het noorden en Vlaanderen blijft daar niet van verschoond', aldus Susanne Bergius, volgens wie de politie- en justitiehervorming een keerpunt scheen te betekenen. Toch stelt ze vast dat het recente dioxine-schandaal oude vooroordelen bevestigde, 'ook bij buitenlandse journalisten die België goed kennen'.

FOTO: PASCAL VERWERDE

Niet altijd gemakkelijk

In uitstekend Nederlands weidde Susanne Bergius uit over nog meer pijnpunten. Volgens haar maakt het buitenland zelden een onderscheid tussen de Belgische regio's en duikt steeds opnieuw het onjuiste begrip 'taalstrijd' op terwijl de realiteit veel genuanceerder is. 'Meestal worden de culturele, economische en financiële geschillen tussen de regio's -Vlaanderen, Wallonië en Brussel- oppervlakkig voorgesteld', merkte ze op, met de pertinente toevoeging dat 'de maatschappelijke structuren en staatsstructuren van België ook niet altijd gemakkelijk te verklaren zijn'. Overigens, aldus Susanne Bergius, kunnen buitenlandse journalisten die mee het imago van België/Vlaanderen boetseren, bezwaarlijk met de vinger worden gewezen. Ook Belgische journalisten bezondigen zich aan veralgemeningen en ernstige bronnen 'maken evenmin een helder onderscheid bij de discussies over een nieuwe staatsvorming en het autonomiestreven van de Vlamingen'. Allemaal doffe ellende dus? Toch niet. Susanne Bergius verheugt zich over de zakelijkheid van de nieuwe premier Guy Verhofstadt en zijn regenboogcoalitie. 'Dit is bevorderlijk

voor het imago van België en ook van Vlaanderen. Want in het Europees buitenland is de indruk gegroeid dat de Vlamingen eigenzinnig, onsolidair, egocentrisch, bekrompen en onverschillig zijn in plaats van tolerant en anti-racistisch. Dat mag voor enkele individuen toepasselijk zijn, het geldt geenszins voor de meeste Vlamingen', aldus Bergius er niettemin streng en compromisloos aan toevoegend dat 'Vlaanderen zijn imago grotendeels aan zichzelf te wijten heeft, meer bepaald door de spectaculaire verkiezings-successen van het Vlaams Blok die sedert 1991 het imago van de regio voortdurend negatief hebben beïnvloed.'

Vicieuze cirkel

In een betoog vol onderkoelde Britse humor en understatementen sloot John Mace zich bij veel vaststellingen van zijn Duitse voorganger aan. Deze gewezen ambtenaar van de Europese Commissie wees er eveneens op dat voor de meeste niet-Belgische Europeanen -zelfs voor hen die hier wonen- het verschil tussen Walen en Vlamingen niet duidelijk is. Volgens hem denken en spreken de Europeanen over Belgen en hebben de positieve ontwikkeling in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd en de economische groei van Vlaanderen dit feit 'slechts gedeeltelijk veranderd'. De taalsituatie is voor hem het centrale probleem. 'De Vlaamse situatie begrijpen begint met kennis van het Nederlands. Wie alleen anderstalige media volgt, heeft echter weinig belangstelling voor het Nederlands. Het is een vicieuze cirkel. Vlamingen spreken graag andere talen, maar deze soepelheid werkt vaak een beter begrip tegen', aldus Mace die ook waarschuwde voor een nieuw gevaar/probleem, nl. de verengelsing. Hij vindt het trouwens een interessant fenomeen dat Vlaanderen zich vragen stelt bij zijn toekomstige rol en zijn imago. 'Ik ken geen ander volk, groot of klein, dat deze bezorgdheid toont. Een volk dat nooit twijfelt of aarzelt, heeft geen toekomst. Beter vragen stellen dan vastberaden de verkeerde richting in te slaan. Net als *la Belgique de papa* is ook *l'Europe de papa* verleden tijd', aldus Mace die Vlaanderen 'een oude regio met een nieuwe pluralistische samenstelling' noemt. Hij vindt de situatie van dat Vlaanderen 'een boeiende uitdaging' en is er gerust in dat 'de Vlamingen het aankunnen'. Een teken van hoop ziet hij in een aantal initiatieven -zoals Randkrant- waarmee Vlaanderen de Europeanen positief tegemoet treedt. Volgens hem moet Vlaanderen meer gebruik maken van zijn autonomie om zich bij de buitenlanders bekend te maken.

FOTO: PATRICK DE SPINDEL/ADP

'Willen we werken aan ons imago, dan moeten we eerst en vooral ons zelfbeeld versterken'

massa's liefdesbrieven uit, meestal anoniem of onder schuilnaam. En dan is ze verbaasd dat ze zo weinig liefde terugkrijgt', gaf Rogiers zijn gehoor met enige zin voor pathos nog mee.

Hoewel Vlaanderen het economisch uitstekend doet, scoort het qua aanzien internationaal niet hoog. Uit een studie van het Vlaams Economisch Verbond blijkt dat Vlaanderen kampt met een 'zwak maatschappelijk kapitaal'. Volgens Jan van Doren, adjunct-directeur van de VEV-studiedienst, komt Vlaanderen pas op de 11de plaats wanneer men de betrokkenen vraagt welke regio model stond voor hun eigen regio. 'Vlaanderen heeft een zwak zelfbeeld, allicht deels vertekend door onze bescheidenheid. Willen wij werken aan ons imago, dan moeten wij eerst en vooral ons zelfbeeld versterken', aldus Jan van Doren. Een 'statement' als een 'understatement' met een heel hoog calimero-gehalte.

Johan Cuppens

Flanders urgently needs to work on its image

What a mirror reveals can be pitiless, or even worse: its reflective clarity can produce an altogether frightening image. That is the impression which lingers after a recent colloquium devoted to 'the image of the Flemish held by other Europeans'. The accounts offered by several Europeans who have lived here for many years unveiled a Flanders where neighbours remain complete strangers, a corrupt country with murky, difficult to understand social and political structures. That something is indeed amiss with the Belgian and Flemish image was also underscored in the talks given by the Flemish speakers. 'If we hope to improve the way others see us, we will first have to strengthen our self-image', said one speaker.

Zo'n 24 Vlaams-Brabantse boeren en tuinbouwers zijn al met succes op biologische teelt overgeschakeld. Nog meer landbouwers overwegen de stap. De provincie steunt deze trend en wil vanaf dit jaar de bedrijven die omschakelen graag met premies op weg helpen. De Vlaamse regering wil haar steun aan de landbouw eveneens toespitsen op de biologische teelt. Het is de bedoeling dat tegen 2010 10% van onze landbouwgronden biologisch wordt bewerkt.

FOTO: PASCAL VIGNERON

'Voor ons bedrijf kan omschakelen naar biologische melkproductie de redding betekenen', zegt een hoopvolle Veerle Eylenbosch-Samyn. Het jonge boerengezin exploiteert al sinds 1989 een melkveehouderij in Huizingen. Aanvankelijk werd er vooral melk geproduceerd, maar al vlug kwamen daar plattekaas, roomijs en yoghurt bij. Vandaag verkoopt Veerle Eylenbosch-Samyn ook groente afkomstig van biologische boeren in de streek. De zaak draait, maar de toekomst blijft zéér onzeker, onder meer omwille van de verkavelingswoede rond Brussel. Veerle Eylenbosch-Samyn: 'Onze boer-

derij ligt midden in een woonzone, waardoor uitbreiding onmogelijk is. Als tegen 2005 het melkquotum wordt afgeschaft, moeten wij afhaken. Alleen boeren met een grote melkproductie kunnen dan nog overleven. Wie kan, bouwt daarom nu al grotere stallen, maar dat is in deze woonzone niet toegelaten. We moeten dus kleinschalig blijven werken en daarom is overschakelen op bio voor ons de oplossing. 'Voor biologische zuivelproducten krijg je een behoorlijke prijs, want de vraag is groot. Mensen van de andere kant van Brussel komen hier soms een kijkje nemen.'

Veerle Eylenbosch-Samyn vindt het ook belangrijk om de boerderijpoorten af en toe open te zetten voor schoolkinderen. 'We werken hier nog op een oude hoeve. Voor kinderen is het heel leerzaam te ontdekken waar de melk precies vandaan komt en hoe echte biggetjes, kippen en kuikentjes er uitzien. Zo houden ze voeling met de natuur.'

Hulp bij de overstap

Omschakelen op biologische teelt is duur (een omschakelingsplan alleen al kost tussen 40.000 en 60.000 fr) en vereist een grondige bijscholing. 'Toch zetten meer en meer boeren de stap, enerzijds omwille van de schabouwelijk lage prijzen die ze voor hun producten krijgen -de tarweprijzen liggen nu lager dan 30 jaar geleden- maar ook omdat ze zich minder en minder kunnen verzoenen met de gangbare productiemethodes', zegt landbouwingenieur Philippe Van de Craen van het Vlaams Agrarisch Centrum (VAC) dat de boeren tijdens het omschakelen begeleidt.

Bij die omschakeling komen nogal wat technische en financiële aspecten kijken. Philippe Van de Craen: 'Eerst maken we een grondige voorstudie. We evalueren ter plekke of de overstap praktisch realiseerbaar is. In het geval van een varkenshouderij bijvoorbeeld, moeten de dieren kunnen buitenlopen. In functie van de biologische productie moet heel het bedrijf herbekeken worden. Wij helpen de boeren bij het opstellen van een bedrijfsplan, bij het

NUTTIGE ADRESSEN

- **Biopremie:** informatie en aanvragen: Provinciebestuur van Vlaams-Brabant, Dienst land- en tuinbouw, Geert Vannuffelen, Diestsesteenweg 52, 3010 Leuven, tel: 016/26.7026.
- **Vlaams Agrarisch Centrum, VAC,** Ambachtsweg 20, 9820 Merelbeke, Philippe Van de Craen, tel. 09/252.59.19, fax 09/252.40.66. Website: <http://www.vacvzw.be>.
- **Landwijzer vzw,** Dorp 30A, 9850 Hansbeke, Geert Iserbyt, tel/fax: 09/371.73.27.
- **Blivo** (Biologische Landbouw Instituut voor Voorlichting en Onderzoek), Erik Krosenbrink, Uitbreidingstraat 392E, 2600 Berchem, tel. 03/281.36.23.
- **Schoolklasjes** die graag een kijkje komen nemen op de boerderij van Veerle en Paul Eylenbosch-Samyn, kunnen dat in de maand mei. Tijdig afspreken is noodzakelijk, gezien de grote belangstelling. **'t Koeike,** Sollenberg 3, 1654 Huizingen, tel. 02/356.77.09. (Openingsuren: vrijdag 16-19 uur, zaterdag 9-13 uur).
- **Wie naar aanleiding van deze reeks in Randkrant groene vingers heeft gekregen en biologisch wil tuinieren of koken, bewijst zichzelf een dienst door lid te worden van Velt,** tel: 03/281.74.75, fax: 03281.74.76, e-mail: velt@village.uunet.be.
- **Velt signaleerde ons een aantal nieuwe natuurvoedingswinkels/groenteverkopers:**
 - **Bio Store,** Kerkstraat 2a, 1640 Sint-Genesius-Rode, 02/381.34.94
 - **Dieetcenter,** Molenborre 18, 1500 Halle, 02/356.83.56
 - **'t Koeike,** Veerle Eylenbosch-Samyn, 02/356.77.09

vinden van een nieuwe afzetmarkt voor hun producten. Omschakelingscursussen moeten hen de nodige vak-kennis bijbrengen, want biologisch boeren vereist heel wat knowhow.'

Liefde voor de natuur

De biologische landbouw is volgens Filipe Van de Craen ook veel arbeidsintensiever. Bioboeren kunnen daarom voor nieuwe jobs zorgen. Voor geschoolde krachten kunnen ze terecht bij Landwijzer vzw, het enige opleidingscentrum in Vlaanderen dat mensen tussen 20 en 35 in twee jaar tijd een professionele beroepsopleiding biedt in de biologische en dynamische landbouw.

'Meer en meer boeren stappen over naar de biologische teelt omdat ze zich niet kunnen verzoenen met de gangbare productiemethodes'

Anne Heymans (33) volgt de Landwijzer-opleiding. Zij loopt stage in het biologische landbouwbedrijf van Jean-Pierre De Leener in Sint-Pieters-Leeuw: 'Ik heb grafiek en beeldhouwkunst gestudeerd. Maar ik raakte op de culturele sector uitgekeken en toen kwam mijn oude liefde voor het tuinieren weer bovendrijven. Toevallig kwam ik Landwijzer op het spoor. De opleiding voor biologische boerin zag ik wel zitten. Ik doe nu vooral praktijkervaring op, gecombineerd met een beperkt aantal dagen theorie. Wat Anne Heymans zo in het boerenleven aantrekt? 'Diep in mij is er de droom om naar het zuiden te trekken. Ooit wil ik graag groente kweken in Italië. Dat kun je niet zomaar, je moet echt wel zeker zijn of het je ook ligt. De praktijkervaring zorgt ervoor dat je met beide benen op de grond komt te staan.

Waarom ze gekozen heeft voor de biologische teelt? Anne Heymans: 'Als je van de natuur houdt, lijkt me dat nogal logisch! Ik eet graag lekker en biologische producten smaken nu eenmaal beter. Ik vind de kwaliteit van de voeding belangrijk. Biologisch telen is op dit moment ook financieel interessanter; je kunt kleinschaliger werken omdat je een behoorlijke prijs voor je producten krijgt.'

Veel vrouwen

'Dit jaar volgen weer 16 mensen de opleiding', vertelt Landwijzer-coördinator Geert Iserbyt. 'Het zijn mensen van alle leeftijden en vooropleidingen. Er zijn heel wat vrouwen bij. Zij voelen zich vlugger aangesproken door de biologische teelt, omwille van het respect voor de natuur dat daarmee gepaard gaat. Als een boerenechtpaar voor bio kiest, speelt de boerin daar dikwijls een zeer grote rol in.'

De Landwijzer-opleiding is heel praktisch. Geert Iserbyt: 'De deelnemers lopen minstens 100 dagen per jaar stage op twee goeddraaiende biologische bedrijven en krijgen ruim de kans die van binnenuit te leren kennen. Per jaar zijn er maar 40 lesdagen theorie. Voor die lessen werken we samen met de gereputeerde Nederlandse Warmonderhof-opleiding in de biologisch-dynamische landbouw, die deel uitmaakt van het Groenhorst College in Dronten. Nederlandse docenten komen hier lesgeven. Wie na twee jaar afstudeert, is een volwaardige werkracht op een biolandbouwbedrijf of een bedrijf in omschakeling.'

De Landwijzer-opleiding is relatief goedkoop: 35.000 fr cursusgeld per jaar. 'We kunnen voorlopig putten uit allerhande schenkingen en fondsen', aldus Geert Iserbyt. 'Er loopt een aanvraag tot structurele ondersteuning in het kader van het Vlaams actieplan biologische landbouw, want tot nu toe krijgen we geen subsidies.'

Filipe Van De Craen

Immer mehr Bio-Bauern

Immer mehr Bauern gehen zum biologischen Anbau über, da sie mit den heute üblichen Produktionsmethoden nicht mehr einverstanden sind und auch wegen der besonders geringen Preise, die sie mit ihren Produkten erzielen. In Vlaams-Brabant haben bereits etwa 24 Bauern diesen Wechsel zum biologischen Landbau erfolgreich vollzogen, und trotz der Tatsache, dass eine solche Umstellung nur nach einer gründlichen Weiterbildung möglich ist, tragen sich weitere Landwirte mit diesem Gedanken. Die Provinzialregierung unterstützt diesen Trend und hilft Betrieben, die sich umstellen wollen, seit diesem Jahr mit Prämien auf den Weg. Auch die flämische Regierung will ihre Unterstützung der Landwirtschaft verstärkt auf den biologischen Anbau richten. Geplant ist, dass bis zum Jahre 2010 10% der Anbauflächen in unserem Land auf biologische Weise bestellt werden.

Biopremies

Omschakelende en beginnende bioboeren kunnen sinds enkele jaren voor subsidies aankloppen bij het ministerie van Landbouw. Vanaf dit jaar doet ook de provincie Vlaams-Brabant - als eerste provincie - een duit in het zakje. 'Iedereen heeft recht op gezonde voeding en een gezonde omgeving. Een groeiend aantal boeren, handelaars en verwerkers is met veel inzet aan de slag om de consument de kans te geven voor bioproductie te kiezen', luidt het op de provinciale Dienst land- en tuinbouw. Om enigszins aan de hoge omschakelingskosten van biotelers of kandidaat-biotelers tegemoet te komen, kent de provincie gedurende de eerste drie jaar van de omschakeling een premie toe van maximaal 35.000 per jaar - evenveel als jonge land- of tuinbouwers krijgen bij de overname of de vestiging van een landbouwbedrijf. Om in aanmerking te komen moet het biobedrijf onder controle staan van een door het ministerie van Landbouw erkende controle-organisatie en producten verkopen die het Biogarantielabel dragen, of de vermelding 'Geproduceerd tijdens de omschakeling naar biologische landbouw'. Bioboeren die in dit systeem stappen, verbinden zich er wel toe om gedurende 5 jaar de biologische teeltmethodes toe te passen.'

Marleen Teugels

IMMIGRANT IN DE RAND

Een kwarteeuw geleden kwam ik in de Brusselse rand terecht, omdat ik met een man van daar trouwde. Eerder woonde ik nergens zo lang. Op mijn twintigste verhuisde ik van mijn geboortestad Aarschot naar mijn studiestad Leuven en vandaar verhuisde ik voor mijn dertigste naar mijn gezinsgemeente Overijse. Ben ik na vijftwintig jaar nog altijd een immigrant in de rand of ben ik intussen ook iemand van daar? Ik vraag het mij soms af.

'De een wortelt in zijn geboorteplaats, de ander waait er weg. Maar waar ook die ander zich voor even of altijd vestigt, nooit wordt hij er een kind van de streek, altijd hangt er een vreemde geur in zijn kleren.' Dat zijn mijn eigen mijmerende woorden, in een boek over mijn geboortestad dat *Afscheid van steen* heet.

De taal van de druivenstreek is me vreemd gebleven. Ik kan een gesprek in het dialect volgen, maar met geen woord tussenbeide komen. Doe ik dat toch, dan klink ik zo anders dat het gesprek er zijn eigen accent bij verliest en doodloopt of van richting verandert.

De bewoners van de druivenstreek zijn me ook vreemd gebleven. Dat onze vorige burgemeester de zoon was van een eerdere, al legendarische burgemeester, spreekt niet tot mijn verbeelding. Dré van René van deze of gene marchand kan ik niet thuisbrengen. Ik hoor aan een familienaam niet of het om mensen van hier of van ergens anders gaat.

De druivenstreek zelf is me ook vreemd gebleven. Als ik de weg krijg uitgelegd aan de hand van verwijzingen naar een serristenvilla of een voormalig fabriekje of het huis van de weduwe van deze of gene marchand of een straatnaam die aan een oudstrijder herinnert, dan vind ik de weg niet.

En toch converseer ik met de mensen (in het Vlaams), ken ik onze laatste drie burgemeesters (persoonlijk), loop ik niet verloren (aan de hand van een kaart). Kortom, ik heb me niet in de streek geworteld, maar gedij er wel als potplant.

'Waar ik terecht kwam, bekijk ik veel met onverschilligheid en alles met afstandelijkheid. Ik zou er zonder om te zien kunnen vertrekken.' Ook dat schreef ik zelf, in *Afscheid van steen*.

Niks aan te doen, vele mensen willen liever niks kritisch horen over wat hen dierbaar is. En 'eigen lof stinkt' is dan ook blijkbaar niet van toepassing op wat uit collectief chauvinisme wordt gezegd over de eigen streek. (Of over het eigen volk, maar daarover heb ik het hier nu niet, behalve tussen de regels.)

Maar hoe moet dat dan met een immigrant? Blijft hij bij gebrek aan nestgeur uitgesloten van de nestwarmte? Moet ik de druivenfeesten meevieren om erbij te horen?

Het is niet omdat ik niet in een plaatselijke vereniging ging meedraaien, dat ik me niet integreerde in de streek. Mijn kinderen gingen naar de kleuterschool in Overijse en naar de lagere school en muziekacademie in Hoeilaart en daardoor ging ik wel meedraaien in het plaatselijke schoolleven. Dat heeft uitlopers naar het dorpsleven, met bijvoorbeeld het gevolg dat ik, in hetzelfde Jezus-Eik dat ik kritisch bekijk, een habitué werd in cultureel centrum *De Bosuil*. Vind ik de weg in de druivenstreek niet aan de hand van de verwijzing naar het huis van een weduwe, dan vind ik die wel aan de hand van de verwijzing naar het huis van een schoolkameraadje.

Integratie vraagt niet meer dan de schooltijd van een kind. En voelt een ouder zich dan toch nog een wat onwennige immigrant, is het kind zelf al zoveel beter op zijn gemak in de streek waarvan het anders ook het dialect niet spreekt. (Herinner u de ouders Benaïssa, al heb ik het hier niet over zulke immigranten. Zij beiden zo onwennig en zwijgzaam en hun dochter Nabela zo mondig. Wacht maar tot zij afstudeert als juriste en zich kritisch laat horen over ons dierbaar België.)

Brigitte Raskin

FOTO: RITA DANIELS

Die onverschilligheid komt door gebrek aan betrokkenheid. Ik vier nooit de druivenfeesten mee, draai niet mee in een plaatselijke vereniging en houd me ver van de dorpspolitiek. Dat mag dan ongezellig zijn, het is normaal. Een vreemde eend in de bijt houdt zich geïsoleerd.

De afstandelijkheid is daarentegen geen teken van gebrek aan belangstelling. Ze is een goed uitgangspunt voor een open en kritische kijk op de streek. Wie geen herinneringen heeft aan hoe mooi het ooit was in Jezus-Eik, ziet scherper hoe drakerig en karikaturaal het er nu is.

Maar daarover kan een vreemde maar beter zwijgen, want wee de immigrant die kwaadspreekt over zijn gastland, in mijn geval mijn gastrand. 'Nestbevuiler,' wordt me dan toegeroepen, onredelijke commentaar omdat het precies is omdat ik niet van het nest ben dat ik er kritische dingen over kan - en durf - te opperen.

Zonder helpende hand zouden ze geen kik meer geven

Als in het voorjaar de zon weer wat warmer wordt, ontwaken kikkers en padden uit hun winterslaap en reppen ze zich zo snel mogelijk naar een poel om te zorgen voor het nageslacht. Koning auto wordt in dat gebeuren steeds vaker een dodelijke spelbreker. Gelukkig zijn er her en der in de rand natuurvrienden die van half februari tot 15 april op de meest gevaarlijke plekken de diertjes naar de poelen helpen.

Piet Onnockx (Natuurreservaten Beersel), André Oelbrandt (Leeuwse Natuurvrienden), Krista De Greef en Paul Nuyts (Natuurgroepering Zoniënwoud i.s.m. Natuurreservaten Overijse) organiseren elk in hun gemeente de 'overzet'. Als het maar eventjes kan worden op de 'gevaarlijke plaatsen' naast de weg plastic schermpjes geplaatst en emmers ingegraven. Als de kikkers en padden langs de schermpjes kruipen, vallen ze uiteindelijk in de emmers. 's Morgens en 's avonds komen de paddenwachters of overzetters langs die de diertjes tellen (het aantal mannetjes, vrouwtjes en de soorten: bruine kikkers, padden of salamanders) en ze vervolgens veilig aan de overkant van de weg zetten, vanwaar ze hun 'trek' veilig kunnen voortzetten.

Gehalveerd

Op de 'overzetplaatsen' staat meestal een snelheidsbeperking van 40 km/uur. André Oelbrandt: 'De meeste automobilisten begrijpen niet waarom dat is. Toch is daar een goede reden voor; Auto's die te snel voorbijrijden zuigen de kikkers gewoon mee, met als gevolg dat wij naast de zeiltjes tientallen dode kikkers aantreffen.' In Sint-Pieters-Leeuw heeft de gemeente op een drukke overzetplaats onder het wegdek speciale tunneltjes gebouwd. Volgens André Oelbrandt vergemakkelijkt dat voor de vrijwilligers de jaarlijkse kikkeractie. Het enige nadeel is dat je op die manier minder zicht hebt op de aantallen die aan het trekken zijn.

Paul Nuyts en Krista De Greef zetten elk jaar op acht verschillende plaatsen in Overijse zo'n 4.000 amfibieën over (1999: 4.160). 'We hebben de indruk dat het aantal kikkers, padden en salamanders op sommige plaatsen afneemt. Op andere plaatsen -daar waar de natuur kansen krijgt- neemt het aantal dan weer toe constateren ze. In Beersel werden de laatste jaren op vijf plaatsen gemiddeld 1.500 kikkers 'overgezet'. Hier is het amfibieënbestand er met de jaren beangstigend snel op achteruitgegaan. 'De laatste 15 jaar is het aantal kikkers en salamanders gehalveerd', zegt Piet Onnockx. 'Hoe dat komt? Door het spuiten

van onkruid- en insectenverdelgers, door het verdwijnen van voortplantingspoelen, door de verkavelingsdrang. Héél Groot-Beersel is bijna volgebouwd. Pas als men met een bepaald stuk land werkelijk absoluut niets kan aanvangen, wordt het als 'natuurgebied' ingekleurd.'

De aandacht voor het milieu neemt weliswaar toe, maar op het vlak van natuurbeloud staat Vlaanderen nog nergens, vinden deze natuurliehebbers. Ook al werken veel gemeentebesturen mee, het is niet normaal dat acties zoals deze van onderuit moeten blijven komen. Uiteindelijk is het de taak van de gemeenten om ook op het vlak van natuurbeloud hun verantwoordelijkheid op te nemen.

'Mijn' padden

Gelukkig is er aan 'overzetters' doorgaans geen gebrek, ook al zijn nieuwe kandidaten altijd heel erg welkom. 'Het is ongelooflijk hoe gevoelig de mensen voor dit probleem zijn geworden', zegt Piet Onnockx. In onze gemeente helpen elk jaar toch zo'n 20 tot 30 gezinnen mee aan de padden-

'Het geeft de mensen echt een goed gevoel om weer een heel aantal padden en kikkers gered te hebben'

overzet. Een onderwijzer van de gemeenteschool in Dworp had vorig jaar rond de overzet zelfs een heel project ontwikkeld. Tijdens de les leerden de kinderen welke kikkers, padden en salamanders er nog in onze streek leven. Zoiets verdient navolging! Krista De Greef en Paul Nuyts werken elk jaar sa-

men met de scouts. 'Geweldig hoe mensen aan hun padden gehecht kunnen zijn', merkt Paul Nuyts op. 'We proberen altijd mensen uit de buurt bij de actie te betrekken. Al vlug zijn het echt 'hun' padden geworden. Er weer een heel aantal gered te hebben, geeft de mensen echt een goed gevoel.' Wie mee wil helpen, kan bellen naar Piet Onnockx, Beersel: 02/380.17.52, André Van Bellingen, Leeuw: 02/356.90.41, Krista De Greef, Overijse: 02/687.95.25.

Marleen Teugels

RESTAURANT

FOTO: S. PASCAL WIGNERON

Vlaanderens' beste kok tegelijk beste wildkok van België

Stefaan van Beveren van restaurant Axel Dewit dong vorig jaar al mee naar de prijs voor de Beste Wildkok van België. Als jongste deelnemer kreeg hij toen de derde prijs. Dit jaar werd hij eerste!

'Elke keer als ik meedoe aan een wedstrijd, ben ik de jongste,' vertelt de twintigjarige Stefaan Van Beveren, 'behalve bij de Prijs voor de Beste Juniorkok van België.'

De prijs voor de Beste Wildkok van België behoort tot een van de meer begeerde prijzen op culinair gebied. Hij wordt uitgelooft door het gastronomische tijdschrift *Ambiance* en de organisatie Saint-Hubert-Gourmand. Hindenfilet was het product waarmee Stefaan dit jaar aan de slag moest. En omdat Palm en Meli de hoofdsponsors waren, diende hij ook bier en honing in het gerecht te verwerken. Verder was hij vrij. Het werd een gevulde hindenfilet met morieljes, pistaches, 'croustillon' van aardappelen en spruitjes. De schotel heeft een maand lang op de kaart geprikt in restaurant Axel Dewit in Sint-Martens-Lennik, waar Stefaan in de keuken staat.

Nog nooit gezien

Het is een smaakvol ingericht etablissement in 'modern klassieke' stijl. De overheersende kleuren zijn beige en bruin. Aan de beige gedekte tafels staan grappige rieten stoelen met hoge rug-

leuningen, waarvan het riet echter wel een beetje in het zitvlees knijpt. Zou een kussentje de oplossing zijn?

Axel Dewit biedt een maandmenu van 1850 fr. all in, dat wil zeggen met inbegrip van aperitief en geselecteerde wijnen. U krijgt dan vier gangen voorgeschoteld. Wij kozen echter voor 'à la carte' en namen natuurlijk wild, want voor deze specialiteit van kok Stefaan Van Beveren kwamen we toch? We begonnen de maaltijd met 'wildpasta met zijn garnituur'. Dat bleek

Verhuizen naar de Louizalaan ziet de beste kok van Vlaanderen niet meteen zitten

een verrukkelijk trio te zijn van paté van wild konijn, paté van hert en rillette (van varken plus konijn), geserveerd met een royaal en heerlijk fris slaatje van groene kool, spekreepjes, Indische prei, roze peper bessen en notenolievinaigrette. Hierna namen we 'wilde eendfilet met gebakken schorseneren en aardappelkrokantjes zoals u ze nog nooit gezien heeft'. Inderdaad, Van Beveren is een meester in het maken van een dergelijke originele 'croustillade', maar de gebakken schorseneren mochten er ook zijn en het vlees was perfect. Omdat zo'n maaltijd vraagt om een edele wijn, veroorloofden we ons een half flesje 'Beaune 1976, Cent-Vignes, Rene Monnier' uit de speciale lijst 'oude rode wijnen' op

de wijnkaart die u overigens ook de keuze laat uitaanzienlijk eenvoudiger flessen waaronder menige 'wereldwijn'.

Dromen over later

Na dessert en koffie babbelden we nog even met de laureaat. Hij leerde het vak in de praktijk en was gedurende vier jaar op leercontract in 'Het Lorreintje' in Geraardsbergen. Toen werd het 'Axel Dewit', waar hij zich momenteel goed thuis voelt. Doordat hij onlangs ook nog de prijs van Beste Kok van Vlaanderen won en er druk over hem wordt geschreven in de pers, krijgt hij nogal wat aanbiedingen. Zo in de trant van: 'We hebben een restaurant bij de Louizalaan in Brussel, wilt u bij ons beginnen als chef?' Niet minder! Maar dat ziet hij niet meteen zitten. En voor zichzelf beginnen? 'Voorlopig niet', antwoordt hij. 'Al die schulden, al die stress.' Maar dromen staat vrij en Stefaan bekent: 'Als ik zelf de scepter zou zwaaien, dan zou ik een heel speciale keuken willen, maar wel klassiek.' Over de inrichting van een eigen restaurant heeft hij ook al nagedacht: 'Een mengeling van klassiek en design; De oude Franse broodkast naast het moderne, Italiaanse halogeenspotje.' Misschien zien we zo'n eethuis dus nog wel eens opduiken in het Pajottenland.

Gerard Van Swieten

Restaurant-Salons Axel Dewit, Rosweg 79, 1750 Sint-Martens-Lennik, tel./fax 02/569 24 20. Gesloten op zaterdagmiddag, zondagavond en maandag.

Bruisende stad in de maak

Robert Palmer

Als Culturele Hoofdstad van Europa wil Brussel dit jaar niet de show stelen, maar wel de kunstenaars, de architecten en de burgers van de verschillende taalgemeenschappen een uitzonderlijk platform bieden. De Engelse intendant Robert Palmer die alles in goede banen moet leiden, is alvast in de wolken over de artistieke en culturele rijkdom van de metropool.

'Deze stad is ondefinieerbaar omdat ze samenvloeit met de omliggende gebieden. Dit fenomeen doet zich ook voor in andere landen, maar daar ligt een en ander blijkbaar minder gevoelig. Wij richten ons met Brussel 2000 in ieder geval tot een zo breed mogelijk publiek van mensen die in de rand wonen, maar ook ver daarbuiten in Antwerpen en Gent, Luik en Charleroi,' aldus Palmer.

Uitbundige sfeer

Palmer wil rond Brussel 2000 een uitbundige sfeer scheppen. Dat gebeurt ondermeer met gigantische foto's van lachende of blijde mensen, die het straatbeeld zullen opvrolijken. Daarnaast is het de bedoeling om bestaande initiatieven extra in de kijker te laten lopen. 'Toen we overleg pleegden met de culturele instellingen, de sociale verenigingen, de scholen en de universiteiten

bleek dat veel activiteiten niet de weerklank krijgen die ze verdienen. In de stad lopen jaarlijks maar liefst veertig festivals plus tal van andere evenementen. Met Brussel 2000 willen we de mensen die daarmee bezig zijn wat meer armslag geven.'

Een opvallende leemte in Brussel is het ontbreken van grote stoeten. Daarom wordt op de laatste zaterdag van mei de eerste carnavaleske Zinneke Parade georganiseerd. 'Alle aanwezige culturen zijn daarin vertegenwoordigd', benadrukt Palmer. 'De stoet die vanuit de vier windstreken naar het centrum trekt, onderstreept het luisterrijk karakter van deze 'melting pot'. Als dit project lukt wordt het ongetwijfeld een jaarlijkse traditie.'

Sleur doorbreken

Hoe inspirerend de stad voor kunstenaars van allerlei slag is, onthullen de acht cineasten die samen een film maakten. Choreografen, muziekensembles, schilders en theatermakers kregen de opdracht om Brussel op een originele manier te verbeelden. 'Ze schrijven het historisch curriculum vitae van de stad of bedenken een actueel verhaal. De artiesten spitsen zich weliswaar toe op nieuwe uitdrukkingsvormen, maar dat wil niet zeggen dat het verleden wordt miskend. Op muzikaal gebied komen er bijvoorbeeld heel wat composities van laat-middeleeuwse, Brusselse toondichters aan bod', legt intendant Palmer uit.

Parken, metrostations en kruispunten worden eveneens gehervardeerd.

'Er zijn teveel miskende plekjes waar achteloos aan voorbij wordt gegaan. We willen de dagelijkse sleur doorbreken en met opvallende installaties, onverwachte optredens of concerten de aantrekkingskracht van die plaatsen te verhogen. Een verlaten herenhuis kan worden omgebouwd tot een tijdelijke bioscoop. De biechtstoelen van een kerk worden expositieruimtes. Wasserettes veranderen in leeszalen of dansruimtes! De metrogebruiker krijgt zelfs een artistiek vervoersticket!'

Doorgaan

Intendant Robert Palmer laat er niet de minste twijfel over bestaan dat Brussel 2000 toekomstgericht is. 'We organiseren geen apart, tijdsgebonden festival, maar stimuleren de vijfhonderd culturele partners om op de ingeslagen weg verder te gaan. Dat alle overheden hun steentje bijdragen vind ik veelbelovend en het bewijst dat uiteenlopende culturen wel degelijk hun krachten kunnen bundelen.'

Ludo Dosogne

Openingshappening op 26/2 van 11 u tot 's nachts. Met beeldende kunst, dans, muziek, theater, film, literatuur en nieuwe media in en rond de AB, Lunatheater, Kunstberg, Vuurspektakel van Groep F aan het kanaal en de artiestenvroegmarkt aan het Zuidstation. Info: 02/2142000

Les fastes de Bruxelles 2000

Bruxelles, capitale culturelle de l'Europe, entend offrir aux artistes, architectes et citoyens des différentes communautés linguistiques une plate-forme exceptionnelle. L'intendant anglais, Robert Palmer, est chargé de mener à bien l'ensemble du programme. D'ores et déjà, la richesse culturelle de Bruxelles le transporte d'enthousiasme. Aucun doute n'est permis, à son estime, quant à la dimension résolument moderne de Bruxelles 2000. 'Nous n'organisons pas un festival distinct, strictement conjoncturel, mais encourageons les 500 partenaires culturels à poursuivre sur notre lancée. De même, je ne puis que me féliciter de voir la manière dont l'ensemble des pouvoirs publics ont contribué à cette réussite: la preuve est ainsi faite que des cultures différentes peuvent effectivement, par-delà leurs divergences, unir leurs forces', déclare Palmer. De surcroît, des contacts suivis sont également entretenus avec les 8 autres villes portant cette année le titre de 'Capitale culturelle de l'Europe'.

van huizen en tuinen

Toverhazelaars ontdooien de winter

22

Ondanks hun naam, zijn ze op geen enkele manier verwant met de klassieke hazelaar (*Corylus*). Maar de eerste Engelse kolonisten die in de 17e eeuw in Amerika arriveerden, in wat nu Virginia heet, vonden daar een vreemde struik waarvan de bladeren enigszins op de hazelaar leken die ze van thuis kenden. Dit was de *Hamamelis virginiana*. Net zoals ze thuis gewend waren met hazelaars, gebruikten ze de takjes als wichelroede om water te zoeken. Maar omdat de gedraaide takken permanent leken te bewegen in hun handen, noemden ze de struik *witch hazel*, letterlijk vertaald 'heksen hazelaar'. Wij maakten er toverhazelaar van.

Moois uit Kalmthout

De *H. virginiana* is in tegenstelling tot de andere *Hamamelis*-soorten een herfstbloeiër die in oktober massa's kleine gele bloempjes draagt voor het blad afvalt. De bloei is veel minder spectaculair dan die van de winterbloeiende Aziatische hybriden die wij tegenwoordig kennen, en hij wordt dan ook veel minder aangeplant in tuinen en parken. De schors, de wortels en de bladeren van deze *Hamamelis* zijn wel zeer geliefd in de kruidengeneeskunde en de cosmetica-industrie. De toverhazelaars die wij in onze tuinen aantreffen zijn meestal afgeleid van de Chinese *Hamamelis mollis* en de Japanse *Hamamelis japonica*. De *H. mollis* werd waarschijnlijk pas aan het einde van de vorige eeuw vanuit China in Europa geïntroduceerd. De Japanse toverhazelaar was al iets langer bekend en werd rond 1826 'ontdekt' door de Duitse dokter en plantenjager Von Siebold die in opdracht van de Nederlandse

Toverhazelaars of *Hamamelis* bloeien vanaf januari tot het vroege voorjaar. Ze brengen de zon in ons hart in de donkerste dagen van de winter. De spinachtige, sterk geurende bloempjes staan in bundels op de kale takken verspreid als wapperende lintjes. Ze storen zich absoluut niet aan de strengste vorst.

Oost-India Compagnie in Japan verbleef. Von Siebold, misschien vooral bekend vanwege de *hosta*'s die zijn naam dragen, plantte veel van zijn Japanse ontdekkingen aan in de botanische tuin van Gent. In de jaren '30 van de vorige eeuw, toen België zich afscheidde van Holland, raakte de Von Siebold-verzameling stilaan verspreid. Zo kwamen een aantal van zijn zeldzame planten, waaronder de *Hamamelis*, waarschijnlijk

'Engelse kolonisten noemden hem 'witch hazel' of heksen-hazelaar. Wij maakten er toverhazelaar van'

lijk in het Arboretum van Kalmthout terecht. Een aantal van de moderne *Hamamelis x intermedia* hybriden, kruisingen van *H. japonica* en *H. mollis*, zijn zeker afkomstig uit Kalmthout. Van de vijfentwintig mooiste toverhazelaars die onlangs in Engeland werden geselecteerd, is de helft afkomstig uit Kalmthout. Dat zijn ondermeer *H. x intermedia* 'Jelena', genoemd naar Jelena De Belder van het

Arboretum. Het is een breeduitgroeiende struik die in het vroege voorjaar bedekt is met grote, oranje- tot okergele bloemtoefjes. De kroonbladeren zijn aan de basis donkerrood. De bladeren verkleuren mooi rood in de herfst. Een andere Kalmthoutse cultivar 'Diane', genoemd naar de dochter van Jelena De Belder, is de mooiste onder de roodbloeiende toverhazelaars. De grote bloemen zijn bronsrood, later oranje- tot rood verkleurend.

Delicate schoonheid

Toverhazelaars groeien vrij traag. Dat heeft zijn voordelen omdat het daardoor eerder kleine bomen blijven. Plant hem wel op een plaats waar hij toch voldoende ruimte heeft, want hij groeit op termijn nogal breed uit (3 à 4 m) en is op zijn mooist wanneer hij ongeremd zijn gang kan gaan. Plant hem zo mogelijk op een plek die goed zichtbaar is vanuit het huis zodat je heel de winter zijn delicate schoonheid kan bewonderen. Overigens is het ook in de herfst een mooie struik door het verkleurende blad dat bijna zo geel wordt als een kweepeer of donker, bronskleurig rood.

Paul Geerts

Van 23 januari tot 13 februari is het Arboretum van Kalmthout van maandag tot vrijdag van 10 tot 16u30 geopend om er de bloeiende *hamamelis*collectie te bewonderen. Op zondagen 23 en 30 januari en 13 februari worden er rondleidingen met een gids georganiseerd.
Info: Arboretum Kalmthout, Heuvel 2, Kalmthout, 03/666 67 41
Groendecor, Bergensestw 408 in Sint-Pieters-Leeuw beschikt over een uitgebreide collectie *Hamamelis*-cultivars.

Met de mountainbike op het dak van de wereld

Roger De Groen uit Grimbergen zoekt nog vijf kandidaten die in september met hem willen mountainbiken tussen de Tibetaanse hoofdstad Lhasa en de Nepalese hoofdstad Kathmandu. Het wordt een avontuurlijke, loodzware tocht van 1000 km. Een vergelijking met de Hel van het Noorden uit de legendarische Parijs-Roubaix is niet misplaatst, vindt de reisgids. 'De fietstocht is slopend en bovendien zijn er grote hoogte- en temperatuurverschillen. Maar wie voldoende wilskracht heeft en kan afzien, wordt ruimschoots beloond.'

Voor de 62-jarige Roger De Groen is Nepal zijn tweede thuis. Hij organiseert er niet alleen trekkings, maar minstens twee keer per jaar leidt hij die ook zelf. Bovendien steunt hij er actief projecten in het kader van de ontwikkelingssamenwerking, zoals een schooltje in een geïsoleerd bergdorpje. 'In 1995 heb ik voor de eerste keer een fietstocht tussen Lhasa en Kathmandu georganiseerd en ook meegefietst. Waarschijnlijk was dat wel een wereldprimeur. Tijdens de fietstocht stoppen we regelmatig voor culturele bezienswaardigheden, zoals de kloosters van de Dalai Lama en de typische Tibetaanse dorpjes en stadjes.'

Niet super, wel sportief

'Voor de fietstocht van Lhasa naar Kathmandu hoef je geen superatleet te zijn', zegt Roger De Groen, maar je moet wel sportief zijn en je makkelijk aan de groep en de moeilijke leefomstandigheden kunnen aanpassen. We overnachten tijdens die tocht van 17 dagen niet in luxe hotels, maar meestal in gewone tenten. Een vrachtwagen rijdt mee voor het transport van het materiaal. We werken met een eigen kok en daarom hoeven we niet de platgetreden toeristische paden te volgen langs eethuisjes en lodges. We kunnen

rekenen op de assistentie van twee berggidsen - sherpa's - en een Tibetaanse gids die meerijsdt in een terreinwagen en eventueel kan zorgen voor de evacuatie van mensen die ziek worden. De eerste dag doen we het nog rustig aan over een asfaltweg. De tweede dag volgt de eerste serieuze confron-

'Het leven heeft voor mij pas zin als het ook een heuse belevenis is'

tatie met de 4.794 meter hoge Kambapas. Nadien krijgen we een zicht op het turkooisblauwe Yamdrokmeer. De vierde dag gaat het nog hoger in de richting van de bergpas Karo op 5010 m hoogte. Dat continue klimmen vergt veel van je krachten. De tiende dag bijvoorbeeld moeten we ongeveer 35 km klimmen. We overbruggen die dag een hoogteverschil van 1200 meter. Maar de beloning is overweldigend; Boven op de top heb je een spectaculair zicht op de Everest, de Makalu en Cho Oyu van het Himalaya-gebergte.'

De 1000 km lange tocht voert de mountainbikers door voortdurend veranderende landschappen. 'Van de droge, stoffige Tibetaanse hoogvlakten maak je de overgang naar de groene valleien', vertelt een enthousiaste Roger De Groen. 'Het laatste deel van de tocht naar Kathmandu loopt langs groene rijstterrassen en bloeiende mosterdvelden die liggen te blakeren in de zon. De aankomst in Kathmandu is een feest en je voelt je dan echt gelouterd. Wie de ontberingen tijdens de tocht heeft doorstaan, apprecieert en relateert daarna veel sterker ons leef- en wooncomfort. Het leven heeft voor mij pas zin als het ook een heuse belevenis is.'

Sociaal verantwoord toerisme

Roger De Groen komt op voor een sociaal verantwoord toerisme. 'Nepal is een van de armste landen ter wereld en het toerisme is één van de belang-

rijkste economische sectoren. Want toestanden zijn er nog schering en inslag: sherpa's worden uitgebuit of zonder beschermende kleding het hooggebergte ingestuurd, om maar één voorbeeld te geven', zegt hij. 'In Kathmandu hebben we een eigen agentschap voor trektochten. Al onze sherpa's en dragers krijgen een behoorlijk loon. Voor ieder van hen sluiten we een levensverzekering af en we zorgen ervoor dat ze degelijk zijn uitgerust voor de bergtochten. We stellen ons personeel en onze lokalen gratis ter beschikking van een aantal Belgische ontwikkelingsprojecten. Onze verbondenheid met de cultuur van Nepal dragen we ook uit via de activiteiten van Belgisch-Nepalese sociaal-culturele verenigingen. Zelf ben ik lid van de gemeentelijke raad voor ontwikkelingssamenwerking van Grimbergen. Onze

vele contacten met Nepal en onze inzichten die we hebben opgedaan vanuit de praktijk hoeden ons alvast voor al te simplistische of naïeve slogans als het over ontwikkelingssamenwerking gaat.'

Gerard Hautekeur

Kandidaten voor de fietstocht kunnen rechtstreeks contact opnemen met Roger De Groen, Veldkantstraat 343, 1850 Grimbergen, tel. 02/251 44 77.

Van de chaos in Laos naar de zusters in Overijse

Mala Khoumborind werd in Laos geboren. Ongeveer 22 jaar geleden arriveerde ze als zestienjarige met haar ouders en haar zes broers en zusters als VN vluchtelingen in België. Ze woont met haar man en zevenjarig zontje Anthony nog steeds in Overijse.

Wij woonden in Vientiane, de hoofdstad van Laos. Mijn vader was hoofdgenesheer van de Noordelijke provincie. In 1975 grepen de communisten de macht. Het politieke klimaat werd gevaarlijk voor universitaires en daarom besloten mijn ouders met het hele gezin het land te ontvluchten. We kwamen terecht in een vluchtelingenkamp van de VN in Thailand en vandaar vertrokken we een jaar later, in 1977, naar België. Via Caritas kwamen we in Overijse terecht, bij de Zusters van Overijse-Mechelen. De bedoeling was dat we daar maar een paar weken zouden blijven, totdat zij voor ons een huis hadden gevonden. Een huis dat groot genoeg was voor ons gezin was op dat moment echter niet te vinden en zo zijn we uiteindelijk zes jaar in het klooster blijven wonen. Daarna verhuisden we naar een huis in Overijse, waar mijn ouders nu nog wonen.

Warm welkom

Bij onze aankomst voelden we meteen dat we welkom waren. We werden hartelijk onthaald door de burgemeester en dikwijls staken de Overijse-naren ons

op straat spontaan iets toe. Om Nederlands te leren gingen we een jaar naar een Mechelse school. Dat was een goede beslissing, want ik herinner me nog dat de kinderen in Overijse spontaan overschakelden naar het Frans als ze met ons speelden of praatten. We hadden die taal in Laos op school geleerd. Mijn man, die ook geboren is in Laos, is van Chinees-Vietnamese afkomst en hij moest Laos eveneens ontvluchten. We leerden elkaar in België kennen en hebben inmiddels de Belgische nationaliteit aangenomen. Ons zontje gaat hier naar school en is lid van een jeugdbeweging. Hij spreekt niet alleen vlot Nederlands, maar ook Laotiaans en als

'In Laos bestaan geen crèches en bejaardentehuizen.

Kleine kinderen en grootouders worden thuis opgevangen'

hij de ouders van mijn man in Duitsland gaat bezoeken spreekt hij Vietnaams en Duits. Hij heeft duidelijk aanleg voor talen.

Mijn man is PC technicus en ik werk in een Chinees restaurant in Brussel. Als de eigenaars afwezig zijn heb ik de leiding. In Brussel komt mijn talenkennis goed van pas. Vlaamse klanten reageren soms verbaasd en tegelijk gecharmeerd als ze horen dat ik vlot Nederlands spreek. In mijn ogen is het maar normaal dat je je aanpast aan de taal en de gewoonten van de bevolking als je in een ander land gaat wonen.

FOTO: PASCAL VIGNERON

Materiële druk

Met uitzondering van twee zussen is mijn hele familie in Overijse blijven wonen. Naar Laotiaanse gewoonte hebben we veel contact met elkaar én ook nog met de Zusters van Overijse-Mechelen waar we zo lang zijn geweest. We zijn trouwe bezoekers van de Druivenfeesten en hebben een goede verstandhouding met de burens. We noemen onze buurvrouw trouwens 'Moeke'. In Laos leven de mensen meer op straat dan hier. Ze stappen spontaan bij elkaar binnen en brengen eten mee. Belgen zijn duidelijk meer gesteld op de beslotenheid van hun gezin en hun huizen, maar ik veronderstel dat het klimaat hier daar ook wel iets mee te maken heeft.

Ik vind het jammer dat je in het rijke Westen onder een grotere materiële druk staat. Het huis en de auto moeten worden afbetaald en vakanties gepland. Man en vrouw gaan allebei uit werken en er is te weinig tijd voor familie en vrienden. In Laos worden grootouders en kleine kinderen thuis opgevangen; Crèches en bejaardentehuizen bestaan er niet.

Mijn ouders hebben in België hun leven helemaal moeten heropbouwen en konden ons financieel dus geen duwtje in de rug geven. Mijn man en ik gaan daarom ook allebei uit werken en wij ontsnappen dus evenmin aan de stress die in dit deel van de wereld heerst. Of we ooit teruggaan naar Laos? Zeker niet definitief. Maar we overwegen wel om er in 2000 naartoe te gaan, tenminste als de politieke situatie het toelaat.

Mala Khoumborind

From Laos to Overijse

Mala Khoumborind was born in Laos and arrived in Belgium over two decades ago, at the age of 16, as a UN refugee together with her parents and six brothers. After living for seven years in the convent of the Sisters of Overijse, the family was finally able to move into its own house. Today, Mala Khoumborind continues to live in Overijse, with her husband (who, like her, had to flee Laos) and their seven year-old son. She works in a Chinese restaurant in Brussels, her husband is a PC technician, and both have in the meantime become Belgian citizens. She enjoys living in Belgium, but finds it sad that the wealthy West lives under such great material pressures. 'There is so little time for family and friends. In Laos, small children and grandparents remain in the family home; there are no daycare centers or rest homes.'